

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय
संहिता, पद, जटा, घन पाठः

4.1 चतुर्थकाण्डे प्रथमः प्रश्नः- अग्निचित्यः

Contents

TS 4.1.1.1	5
TS 4.1.1.2	5
TS 4.1.1.3	6
TS 4.1.1.4	7
TS 4.1.2.1	8
TS 4.1.2.2	9
TS 4.1.2.3	10
TS 4.1.2.4	11
TS 4.1.2.5	12
TS 4.1.3.1	13
TS 4.1.3.2	14
TS 4.1.3.3	15
TS 4.1.3.4	16

	2
TS 4.1.4.1	17
TS 4.1.4.2	17
TS 4.1.4.3	18
TS 4.1.4.4	19
TS 4.1.5.1	20
TS 4.1.5.2	21
TS 4.1.5.3	22
TS 4.1.5.4	23
TS 4.1.6.1	24
TS 4.1.6.2	25
TS 4.1.6.3	26
TS 4.1.7.1	27
TS 4.1.7.2	27
TS 4.1.7.3	28

	3
TS 4.1.7.4	29
TS 4.1.8.1	30
TS 4.1.8.2	31
TS 4.1.8.3	32
TS 4.1.8.4	33
TS 4.1.8.5	34
TS 4.1.8.6	35
TS 4.1.9.1	35
TS 4.1.9.2	36
TS 4.1.9.3	37
TS 4.1.10.1	38
TS 4.1.10.2	39
TS 4.1.10.3	40
TS 4.1.10.4	41

TS 4.1.10.5**42****TS 4.1.11.1****43****TS 4.1.11.2****44****TS 4.1.11.3****45****TS 4.1.11.4****46**

TS 4.1.1.1**TS 4.1.1.1****Samhita Paata**

युञ्जानः प्रथमं मनस्तत्त्वाय सविता धियः । अग्निं ज्योतिर्निचाय्यं पृथिव्या अद्वया ऽभरत् ॥
 युत्त्वाय मनसा देवान् सुवर्यतो धिया दिवं । बृहज्ज्योतिः करिष्यतः सविता प्रसुवाति तान् ॥
 युक्तेन मनसा वयं देवस्य सवितुः सवे । सुवर्गेयाय शक्त्यै ॥ युञ्जते मन उत युञ्जते धियो विप्रा
 विप्रस्य बृहतो विपश्चितः । वि होत्रा दधे वयुना विदेक इन् - []

Pada Paata

युञ्जानः । प्रथमम् । मनः । तत्त्वाय । सविता । धियः ॥ अग्निम् । ज्योतिः । निचाय्येति
 नि - चाय्यं । पृथिव्याः । अधि । एति । अभरत् ॥ युत्त्वाय । मनसा । देवान् । सुवः ।
 यतः । धिया । दिवम् ॥ बृहत् । ज्योतिः । करिष्यतः । सविता । प्रेति । सुवाति । तान्
 ॥ युक्तेन । मनसा । वयम् । देवस्य । सवितुः । सवे ॥ सुवर्गेयायेति सुवः - गेयाय ।
 शक्त्यै ॥ युञ्जते । मनः । उत । युञ्जते । धियः । विप्राः । विप्रस्य । बृहतः । विपश्चितः
 ॥ वीति । होत्राः । दधे । वयुनाविदिति वयुन - वित् । एकः । इत् ।

TS 4.1.1.2**TS 4.1.1.2****Samhita Paata**

म॒ही दे॒वस्य॑ स॒वितुः॑ परि॑ष्टुतिः ॥ यु॒जे वां ब्र॒ह्म पू॒र्व्यं नमो॑भि॒र्वि श्लोका॑ यन्ति प॒थ्ये॒व सू॒राः ।
 शृ॒ण्वन्ति॑ वि॒श्वे अ॒मृत॑स्य पु॒त्रा आ ये धामा॑नि दि॒व्यानि॑ त॒स्थुः ॥ यस्य॑ प्र॒याण॑मन्व॒न्य इद्य॑यु॒र्दे॒वा
 दे॒वस्य॑ म॒हि॒मान॑मर्च॒तः । यः पा॒र्थि॒वानि॑ वि॒म॒मे स एत॑शो र॒जाश्सि॑ दे॒वः स॒वि॒ता म॒हि॒त्व॒ना ॥ दे॒व
 स॒वितुः॑ प्र॒सु॒व य॒ज्ञं प्र॒स॒व - []

Pada Paata

म॒ही । दे॒वस्य॑ । स॒वितुः॑ । परि॑ष्टुतिरिति॑ परि॑-स्तुतिः ॥ यु॒जे । वा॒म् । ब्र॒ह्म । पू॒र्व्यम् ।
 नमो॑भि॒रिति॑ नमः - भिः । वी॒ति॑ । श्लो॒काः । य॒न्ति । प॒थ्या॑ । इ॒व । सू॒राः ॥ शृ॒ण्वन्ति॑
 । वि॒श्वे॑ । अ॒मृत॑स्य । पु॒त्राः । ए॒ति॑ । ये । धामा॑नि । दि॒व्यानि॑ । त॒स्थुः ॥ यस्य॑ ।
 प्र॒याण॑मिति॑ प्र - या॒नम् । अ॒न्विति॑ । अ॒न्ये । इ॒त् । य॒युः । दे॒वाः । दे॒वस्य॑ । म॒हि॒मान॑म्
 । अर्च॑तः ॥ यः । पा॒र्थि॒वानि॑ । वि॒म॒मे इति॑ वि - म॒मे । सः । एत॑शः । र॒जाश्सि॑ ।
 दे॒वः । स॒वि॒ता । म॒हि॒त्व॒नेति॑ म॒हि॒त्व॒ना ॥ दे॒व । स॒वितुः॑ । प्रे॒ति॑ । सु॒व । य॒ज्ञम् । प्रे॒ति॑ । सु॒व ।

TS 4.1.1.3

TS 4.1.1.3

Samhita Paata

य॒ज्ञप॑तिं॒ भगा॑य दि॒व्यो ग॑न्ध॒र्वः । के॒त॒पूः के॒त॒न्नः पु॒नातु॑ वा॒चस्प॑ति॒र्वाच॑म॒द्य स्व॑दाति नः ॥ इ॒मं
नो॑ दे॒व स॑वि॒तर्य॑ज्ञं प्र॒सुव॑ दे॒वायु॑व॒ः स॒खिवि॑द॒ः स॒त्राजि॑तं॒ धन॑जि॒तः सु॒वर्जि॑तं ॥ ऋ॒चा स्तो॑मः
सम॑र्द्धय॒ गाय॑त्रेण॒ रथ॑न्त॒रं । बृ॒हद्-गा॑य॒त्रव॑र्त॒नि ॥ दे॒वस्य॑ त्वा स॒वितुः॑ प्र॒सवे॑ ऽश्वि॒नोर्बा॑हु॒भ्यां पू॒ष्णो
हस्ता॑भ्यां॒ गाय॑त्रेण॒ छन्द॑सा ऽऽद॑दे॒ऽङ्गिर॑स्वद॒भ्रिर॑सि॒ नारि॑ - []

Pada Paata

य॒ज्ञप॑तिमि॒तिं य॒ज्ञ - प॒तिम् । भगा॑य । दि॒व्यः । ग॑न्ध॒र्वः ॥ के॒त॒पूरि॑तिं के॒त - पूः । के॒तम् ।
नः । पु॒नातु॑ । वा॒चः । प॒तिः । वा॒चम् । अ॒द्य । स्व॑दाति । नः ॥ इ॒मम् । नः । दे॒व ।
स॒वि॒तुः । य॒ज्ञम् । प्रे॒तिं । सु॒व॒ । दे॒वायु॑वमि॒तिं दे॒व - यु॒वम् । स॒खिवि॑दमि॒तिं स॒खि - वि॑दम्
। स॒त्राजि॑तमि॒तिं स॒त्र - जि॑तम् । ध॒न॒जि॒तमि॒तिं ध॒न - जि॑तम् । सु॒वर्जि॑तमि॒तिं सु॒वः-जि॑तम् ॥
ऋ॒चा । स्तो॑मम् । स॒मि॒तिं । अ॒र्द्धय॑ । गा॒य॒त्रेण॑ । र॒थ॒न्त॒रमि॒तिं र॒थं - त॒रम् ॥ बृ॒हत् ।
गा॒य॒त्रव॑र्त॒नीति॑ गा॒य॒त्र - व॒र्त॒नि ॥ दे॒वस्य॑ । त्वा । स॒वि॒तुः । प्र॒स॒व इति॑ प्र - स॒वे । अ॒श्वि॒नोः
। बा॒हु॒भ्यामि॒तिं बा॒हु - भ्या॑म् । पू॒ष्णः । हस्ता॑भ्याम् । गा॒य॒त्रेण॑ । छ॒न्द॑सा । ए॒तिं । दु॒दे ।
अ॒ङ्गिर॑स्वत् । अ॒भिः । अ॒सि॒ । ना॒रिः ।

TS 4.1.1.4

TS 4.1.1.4

Samhita Paata

-रसि पृथिव्याः सुधस्थादग्निं पुरीष्यमङ्गिरस्वदा भरु त्रैष्टुभेन त्वा छन्दसा ऽऽदेङ्गिरस्वद्-बभ्रिरसि
नारिरसि त्वया वयः सुधस्थ आग्निः शकेम खनितुं पुरीष्यं जागतेन त्वा छन्दसा ऽऽदेङ्गिरस्वद्वस्तं
आधाय सविता बिभ्रदभिः हिरण्ययी । तया ज्योतिरजस्र-मिदग्निं स्वात्वी न आ भ्रानुष्टुभेन त्वा
छन्दसा () ऽऽदेङ्गिरस्वत् ॥

Pada Paata

असि । पृथिव्याः । सुधस्थादिति सुध - स्थात् । अग्निम् । पुरीष्यम् । अङ्गिरस्वत् । एति । भरु
। त्रैष्टुभेन । त्वा । छन्दसा । एति । दुदे । अङ्गिरस्वत् । बभ्रिः । असि । नारिः । असि ।
त्वया । वयम् । सुधस्थ इति सुध - स्थे । एति । अग्निम् । शकेम् । खनितुम् । पुरीष्यम् ।
जागतेन । त्वा । छन्दसा । एति । दुदे । अङ्गिरस्वत् । हस्तै । आधायेत्या - धाय । सविता ।
बिभ्रत् । अभ्रिम् । हिरण्ययीम् ॥ तया । ज्योतिः । अजस्रम् । इत् । अग्निम् । स्वात्वी । नः
। एति । भरु । आनुष्टुभेनेत्यानु - स्तुभेन । त्वा । छन्दसा () । एति । दुदे । अङ्गिरस्वत् ॥

TS 4.1.2.1

TS 4.1.2.1

Samhita Paata

इमाम॑गृ॒भ्णन् र॒शना॑मृ॒तस्य॑ पूर्वं आयु॑षि वि॒दथे॑षु क॒व्या । तया॑ दे॒वाः सु॒तमा॑ ब॒भूवु॑र॒ ऋ॒तस्य॑
 सामे॑न्ध॒ स॒रमा॑र॒पन्ती॑ ॥ प्र॒तूर्त॑ वा॒जिन्ना॑ द्र॒व वरि॑ष्ठाम॒नु स॑व॒तं । दि॒वि ते॒ जन्म॑ पर॒मन्त॑रि॒क्षे
 नाभिः॑ पृ॒थिव्या॑मधि॒ योनिः॑ ॥ यु॒ञ्जाथा॑ऽ रा॒संभं॑ यु॒वम॑स्मिन् यामे॑ वृष॒ण्वसू॑ । अ॒ग्निं भ॑र॒न्तम॑स्म॒युं
 ॥ यो॒गेयो॒गे त॒वस्तरि॑ वा॒जेवा॑जे ह॒वाम॑हे । स॒खाय॑ इन्द्र॑म॒तये॑ ॥ प्र॒तूर्व॑- []

Pada Paata

इ॒माम् । अ॒गृ॒भ्णन् । र॒शना॑म् । ऋ॒तस्य॑ । पूर्वं । आयु॑षि । वि॒दथे॑षु । क॒व्या ॥ तया॑ ।
 दे॒वाः । सु॒तम् । एति॑ । ब॒भूवुः । ऋ॒तस्य॑ । सामन् । स॒रम् । आ॒र॒प॒न्तीत्या॑ - र॒प॒न्ती ॥
 प्र॒तूर्त॑मि॒तिं प्र - तूर्त॑म् । वा॒जिन्ना॑ । एति॑ । द्र॒व । वरि॑ष्ठाम् । अ॒न्वि॒तिं । स॑व॒त॒मि॒तिं सं - व॑त॒म्
 ॥ दि॒वि । ते । जन्म॑ । प॒र॒मम् । अ॒न्त॒रि॒क्षे । नाभिः॑ । पृ॒थि॒व्याम् । अधी॑तिं । योनिः॑ ॥
 यु॒ञ्जाथा॑म् । रा॒संभम् । यु॒वम् । अ॒स्मिन् । यामे॑ । वृष॒ण्वसू॑ इति॑ वृष॒ण् - व॒सू ॥ अ॒ग्निम् ।
 भ॑र॒न्तम् । अ॒स्म॒यु॒मि॒त्य॑स्म - युम् ॥ यो॒गेयो॒ग॒ इति॑ यो॒गे - यो॒गे । त॒व॒स्तरि॑मि॒तिं त॒वः - त॒रम्
 । वा॒जेवा॑ज॒ इति॑ वा॒जे - वा॒जे । ह॒वा॒म॒हे ॥ स॒खायः॑ । इन्द्र॑म् । उ॒तये॑ ॥ प्र॒तूर्व॑मि॒तिं प्र - तूर्व॑म् ।

TS 4.1.2.2

TS 4.1.2.2

Samhita Paata

-चे॒ह्यव॑क्राम॒न्नश॑स्ती रु॒द्रस्य॑ गा॒णप॑त्यान् म॒योभू॑रेहि । उ॒र्वन्त॑रि॒क्षम॑न्वि॒हि स्व॑स्ति ग॒व्यूति॑रभ॒यानि॑

कृ॒ण्वन् ॥ पू॒ष्णा स॒युजां॑ स॒ह । पृ॒थि॒व्याः स॒ध॒स्था॑दि॒ग्निं पु॒रि॒ष्य॑-म॒ङ्गि॒र॒स्व॒द॒च्छे॑ह्य॒ग्निं पु॒रि॒ष्य॑ -
म॒ङ्गि॒र॒स्व॒द॒च्छे॑मोऽ॒ग्निं पु॒रि॒ष्य॑-म॒ङ्गि॒र॒स्व॒द॒भ॒रि॒ष्या॒मोऽ॒ग्निं पु॒रि॒ष्य॑-म॒ङ्गि॒र॒स्व॒द॒भ॒रामः॑ ॥ अ॒न्व॒ग्नि॒रु॒षसा॑-
म॒ग्र॑म॒ख्य॒-द॒न्व॒हा॒नि प्र॒थ॒मो जा॒तवे॑दाः । अ॒नु सूर्य॑स्य - []

Pada Paata

ए॒ति । इ॒हि । अ॒व॒क्राम॑न्नि॒त्य॒व - क्राम॑न् । अ॒श॑स्तीः । रु॒द्रस्य॑ । गा॒ण॑प॒त्यादि॑ति॒ गा॒ण॑ -
प॒त्यात् । म॒योभू॑रिति॒ मयः॑ - भूः । ए॒ति । इ॒हि ॥ उ॒रु । अ॒न्त॒रि॑क्ष॒म् । अ॒न्वि॑ति॒ । इ॒हि ।
स्व॒स्ति॒ग॒व्यू॒ति॒रिति॑ स्व॒स्ति - ग॒व्यू॒तिः । अ॒भ॒या॒नि । कृ॒ण्वन् ॥ पू॒ष्णा । स॒यु॒जे॒ति॑ स - यु॒जा॑ ।
स॒ह ॥ पृ॒थि॒व्याः । स॒ध॒स्था॑दि॒ति॑ स॒ध - स्था॒त् । अ॒ग्नि॑म् । पु॒रि॒ष्य॑म् । अ॒ङ्गि॒र॒स्व॒त् । अ॒च्छ॑ ।
इ॒हि । अ॒ग्नि॑म् । पु॒रि॒ष्य॑म् । अ॒ङ्गि॒र॒स्व॒त् । अ॒च्छ॑ । इ॒मः । अ॒ग्नि॑म् । पु॒रि॒ष्य॑म् । अ॒ङ्गि॒र॒स्व॒त् ।
। भ॒रि॒ष्या॒मः । अ॒ग्नि॑म् । पु॒रि॒ष्य॑म् । अ॒ङ्गि॒र॒स्व॒त् । भ॒रामः॑ ॥ अ॒न्वि॑ति॒ । अ॒ग्निः । उ॒षसा॑म् ।
। अ॒ग्र॑म् । अ॒ख्य॒त् । अ॒न्वि॑ति॒ । अ॒हा॒नि । प्र॒थ॒मः । जा॒तवे॑दा इति॒ जा॒त - वे॑दाः ॥ अ॒न्वि॑ति॒ ।
। सूर्य॑स्य ।

TS 4.1.2.3

TS 4.1.2.3

Samhita Paata

पु॒रु॒त्रा च॑ रु॒श्मी॒ननु॑ द्यावा॑पृ॒थि॒वी आ त॑तान ॥ आ॒गत्य॑ वा॒ज्य॒द्ध॒नः॒ सर्वा॑ मृ॒धो वि॒धू॑नुते । अ॒ग्नि॑श्च
स॒ध॒स्थे॑ म॒ह॒ति चक्षु॑षा॒ नि चि॑कीषते ॥ आ॒क्रम्य॑ वा॒जिन् पृ॒थि॒वीम॒ग्निमि॑च्छ रु॒चा त्वं । भूम्या॑

वृत्वाय॑ नो ब्रूहि॑ यतः॑ खना॑म तं वयं॑ ॥ द्यौस्ते॑ पृष्ठं पृथि॑वी स॒धस्थ॑मा॒त्मा ऽन्तरि॑क्षः॑ समु॒द्रस्ते॑
योनिः॑ । वि॒ख्याय॑ चक्षु॑षा॒ त्वम॑भि तिष्ठ- []

Pada Paata

पुरु॑त्रेति॑ पुरु - त्रा । च । रु॒मीन् । अन्वि॑ति । द्यावा॑पृथि॒वी इति॑ द्यावा॑ - पृथि॒वी । एति॑ ।
त॒ता॒न् ॥ आ॒गत्ये॑त्या॑ - गत्य॑ । वा॒जी । अ॒द्ध॒नः । सर्वाः॑ । मृ॒धः । वी॒ति । धू॒नुते ॥ अ॒ग्निम्
। स॒धस्थ॑ इति॑ स॒ध - स्थे । म॒ह॒ति । चक्षु॑षा । नी॒ति । चि॒की॒ष॒ते ॥ आ॒क्रम्ये॑त्या॑ - क्रम्य॑ ।
वा॒जि॒न् । पृथि॑वीम् । अ॒ग्निम् । इ॒च्छ । रु॒चा । त्वम् ॥ भू॒म्याः । वृ॒त्वाय॑ । नः । ब्रू॒हि ।
यतः॑ । खना॑म । तम् । व॒यम् ॥ द्यौः । ते । पृ॒ष्ठम् । पृथि॑वी । स॒धस्थ॑मि॒ति स॒ध - स्थम्
। आ॒त्मा । अ॒न्तरि॑क्षम् । समु॒द्रः । ते । योनिः॑ ॥ वि॒ख्याये॑ति॑ वि - ख्याय॑ । चक्षु॑षा ।
त्वम् । अ॒भी॒ति । तिष्ठ ।

TS 4.1.2.4

TS 4.1.2.4

Samhita Paata

पृ॒त॒न्य॒तः ॥ उ॒त्क्रा॑म म॒ह॒ते सौ॒भ॒गाया॑-स्मादा॒स्थाना॑द् द्रवि॑णो॒दा वा॑जि॒न् । व॒यः॑ स्या॑म सु॒म॒तौ
पृथि॑व्या अ॒ग्निं ख॑नि॒ष्यन्त॑ उ॒प॒स्थे अ॒स्याः ॥ उ॒द॑क्र॒मीद् द्रवि॑णो॒दा वा॒ज्य॒र्वाऽकः॑ स लो॒कः॑ सु॒कृ॒तं
पृथि॑व्याः । ततः॑ ख॒नेम॑ सु॒प्र॒ती॒कम॒ग्निः॑ सु॒वो रु॒हा॒णा अधि॑ नाकं उ॒त्त॒मे ॥ अ॒पो दे॒वीरु॑पं सृ॒ज
मधु॑मती॒रय॑क्ष्माय॑ प्र॒जाभ्यः॑ । तासा॑ः स्था॒नादु॒ज्जि॑हता॒-मोष॑धयः सु॒पिप्प॒लाः ॥ जिघ॑र्म्य- []

Pada Paata

पृ॒त॒न्य॒तः ॥ उ॒दि॒तिं । क्रा॒म । म॒ह॒ते । सौ॒भ॒गाय । अ॒स्मात् । आ॒स्थाना॒दि॒त्याँ - स्था॒ना॒त् ।
 । द्र॒वि॒णो॒दा इति॑ द्र॒वि॒णः - दाः । वा॒जि॒न् ॥ व॒यम् । स्या॒म । सु॒म॒ता॒वि॒तिं सु - म॒तौ ।
 पृ॒थि॒व्याः । अ॒ग्निम् । ख॒नि॒ष्यन्तः । उ॒प॒स्थ इत्यु॒प - स्थे । अ॒स्याः ॥ उ॒दि॒तिं । अ॒क्र॒मीत् ।
 द्र॒वि॒णो॒दा इति॑ द्र॒वि॒णः - दाः । वा॒जी । अ॒वाँ । अ॒कः । सः । लो॒कम् । सु॒कृ॒त॒मि॒ति सु॒कृ॒तम् ।
 । पृ॒थि॒व्याः ॥ त॒तः । ख॒ने॒म् । सु॒प्र॒ती॒क॒मि॒तिं सु॒प्र॒ती॒कम् । अ॒ग्निम् । सु॒वः । रु॒हा॒णाः ।
 अ॒धी॒तिं । ना॒कै । उ॒त्त॒म इत्यु॒त् - त॒मे ॥ अ॒पः । दे॒वीः । उ॒पे॒तिं । सृ॒ज । म॒धु॒म॒ती॒रि॒ति म॒धु॒
 - म॒तीः । अ॒य॒क्ष्मा॒य । प्र॒जा॒भ्य॒ इति॑ प्र॒जा॒भ्यः ॥ ता॒सा॒म् । स्था॒ना॒त् । उ॒दि॒तिं । जि॒ह॒ता॒म् ।
 । ओष॑धयः । सु॒पि॒प्प॒ला इति॑ सु - पि॒प्प॒लाः ॥ जि॒घ॑र्मि ।

TS 4.1.2.5**TS 4.1.2.5****Samhita Paata**

-ग्निं॑ मन॑सा घृ॒तेन॑ प्र॒ति॒क्ष्यन्तं॑ भुव॑नानि वि॒श्वानि॑ । पृ॒थुं ति॑र॒श्वा व॑य॑सा बृ॒हन्तं॑ व्य॒चि॒ष्टम॑न्नं र॒भ॒सं
 वि॒दानं॑ ॥ आ त्वा॑ जि॒घर्मि॑ वच॑सा घृ॒तेना॑ऽर॒क्षसा॑ मन॑सा तज्जु॑षस्व । म॒र्य॒श्रीः स्पृ॒ह्यद् व॑र्णो
 अ॒ग्निर्ना॑ऽभि॒मृशे॑ त॒नुवा॑ ज॒र॒हृषा॑णः ॥ परि॑ वाज॑पतिः क॒विर॒ग्निर् ह॒व्यान् य॑क्रमीत् । द॒ध॒द् र॒त्नानि॑
 दा॒शुषे॑ ॥ परि॑ त्वाऽग्रे॑ पु॒रं व॑यं वि॒प्रं सह॑स्य धीमहि । धृ॒षद् व॑र्णं दि॒वेदि॑वे भे॒त्तारं॑ () भ॒ङ्गुरा॑वतः
 ॥ त्वम॑ग्रे द्यु॒भिस्त्व॑-मा॒शुशु॑क्षणि॒स्त्व-म॒द्भ्यस्त्व॑-म॒श्मन्॑स्परि॑ । त्वं व॒नैभ्य॑ स्त्वमोष॑धीभ्य॒ स्त्वं नृ॑णां
 नृ॒पते॑ जायसे शुचिः ॥

Pada Paata

अ॒ग्निम् । मन॑सा । घृ॒तेन॑ । प्र॒ति॒क्ष्यन्त॑मि॒तिं प्रति - क्ष्यन्त॑म् । भुव॑नानि । विश्वा॑ ॥ पृथु॑म् ।
 ति॒रश्वा । वय॑सा । बृ॒हन्त॑म् । व्यचि॑ष्ठम् । अन्न॑म् । र॒भ॒सम् । वि॒दान॑म् ॥ ए॒ति ।
 त्वा । जि॒घर्षि॑म् । वच॑सा । घृ॒तेन॑ । अ॒रक्ष॑सा । मन॑सा । तत् । जुष॑स्व ॥ मर्य॑श्रीरि॒ति
 मर्य॑-श्रीः । स्पृ॒हय॑द्वर्ण॑ इति॑ स्पृ॒हय॑त् - वर्णः॑ । अ॒ग्निः । न । अ॒भि॒मृश॑ इत्य॑भि - मृश॑ ।
 तनु॑वा । जर॒हृषा॑णः ॥ परी॑ति । वाज॑प॒तिरि॑ति वाज॑ - प॒तिः । क॒विः । अ॒ग्निः । ह॒व्यानि॑
 । अ॒क्र॒मीत् ॥ दध॑त् । रत्ना॑नि । दा॒शुषे॑ ॥ परी॑ति । त्वा । अ॒ग्ने । पु॒रम् । व॒यम् ।
 वि॒प्रम् । स॒ह॒स्य । धी॒म॒हि ॥ धृष॑द्वर्ण॑मि॒ति धृष॑त् - वर्ण॑म् । दि॒वेदि॑व इति॑ दि॒वे - दि॒वे ।
 भे॒त्ता॒रम् () । भ॒ङ्गुरा॑व॒त् इति॑ भ॒ङ्गुर - व॒त् ॥ त्वम् । अ॒ग्ने । द्यु॒भिरि॑ति॒ द्यु - भिः॑ । त्वम् ।
 आ॒शु॒शुक्ष॑णिः । त्वम् । अ॒द्भ्य इत्य॑त् - भ्यः॑ । त्वम् । अ॒श्म॑नः । परि॑ ॥ त्वम् । व॒नै॒भ्यः॑ ।
 त्वम् । ओष॑धी॒भ्य इत्योष॑धि - भ्यः॑ । त्वम् । नृ॒णाम् । नृ॒प॒त् इति॑ नृ॒प॒ते । जा॒य॒से । शुचिः॑ ॥

TS 4.1.3.1**TS 4.1.3.1****Samhita Paata**

दे॒वस्य॑ त्वा स॒वितुः॑ प्र॑स॒वेऽश्विनो॑ ब॒र्हुभ्यां॑ पू॒ष्णो ह॑स्ता॒भ्यां पृ॒थि॒व्याः स॒ध॒स्थेऽग्निं॑ पुं॒री॒ष्य॑-म॒ङ्गिर॑स्वत्
 ख॑नामि ॥ ज्योति॑ष्मन्तं त्वाऽग्ने सु॒प्रती॑क॒मज॑क्षेण भा॒नुना॑ दी॒द्यानं॑ । शि॒वं प्र॒जाभ्यो॑ऽहि॑ स॒न्तं
 पृ॒थि॒व्याः स॒ध॒स्थेऽग्निं॑ पुं॒री॒ष्य॑ -म॒ङ्गिर॑स्वत् ख॑नामि ॥ अ॒पां पृ॒ष्ठम॑सि स॒प्रथा॑ उ॒र्व॒ग्निं भ॑रि॒ष्यद॑प॒राव॑पिष्ठं

। वर्द्धमानं॑ म॒ह आ च॒ पुष्करं॑ दि॒वो मा॒त्रया॑ वरि॒णा प्र॑थस्व ॥ शर्म॑ च स्थो- []

Pada Paata

दे॒वस्य॑ । त्वा॒ । स॒वि॒तुः । प्र॒स॒व इति॑ प्र - स॒वे । अ॒श्विनोः॑ । बा॒हुभ्या॑मिति॑ बा॒हु - भ्या॑म् ।
 पू॒ष्णः । ह॒स्तो॑भ्याम् । पृ॒थि॒व्याः । स॒धस्थ॑ इति॑ स॒ध - स्थे॑ । अ॒ग्निम् । पु॒री॒ष्यम् । अ॒ङ्गिर॑स्वत्
 । ख॒ना॒मि ॥ ज्योति॑ष्मन्तम् । त्वा॒ । अ॒ग्ने । सु॒प्रती॑कमिति॑ सु - प्रती॑कम् । अज॑स्रेण । भा॒नुना॑
 । दी॒द्यान॑म् ॥ शि॒वम् । प्र॒जाभ्य॑ इति॑ प्र - जा॒भ्यः । अहि॑सन्तम् । पृ॒थि॒व्याः । स॒धस्थ॑ इति॑
 स॒ध - स्थे॑ । अ॒ग्निम् । पु॒री॒ष्यम् । अ॒ङ्गिर॑स्वत् । ख॒ना॒मि ॥ अ॒पाम् । पृ॒ष्ठम् । अ॒सि । स॒प्रथा॑
 इति॑ स - प्र॒थाः॑ । उ॒रु । अ॒ग्निम् । भ॒रि॒ष्यत् । प॑रावपि॒ष्ठमित्य॑प॑रा - व॒पि॒ष्ठम् ॥ वर्द्ध॑मानम्
 । म॒हः । एति॑ । च॒ । पु॒ष्कर॑म् । दि॒वः । मा॒त्रया॑ । वरि॒णा । प्र॑थस्व ॥ शर्म॑ । च॒ । स्थः॑ ।

TS 4.1.3.2

TS 4.1.3.2

Samhita Paata

वर्म॑ च स्थो॒ अच्छि॑द्रे बहु॒ले उ॒भे । व्य॑च॒स्वती॒ सं॒व॒सा॒थां भ॒र्त॒म॒ग्निं पु॑री॒ष्यं ॥ सं॒व॒सा॒थाः सु॒र्वि॒दा
 स॒मीची॑ उर॑सा॒ त्मना॑ । अ॒ग्नि॒म॒न्त॒ भ॑रि॒ष्यन्ती॒ ज्योति॑ष्मन्त॒ मज॑स्र॒मित् ॥ पु॒री॒ष्योऽसि॑ वि॒श्वभ॑राः ।
 अथ॑र्वा॒ त्वा प्र॑थ॒मो नि॑र॒मन्थ॑द॒ग्ने ॥ त्वा॒म॒ग्ने पु॒ष्करा॑द॒द्वय॑थ॒र्वा नि॑र॒मन्थ॑त । मू॒ढो वि॒श्वस्य॑ वा॒घतः॑
 ॥ त॒मु त्वा॑ द॒द्वय॑द्वि॒षिः पु॒त्र ई॒धे- []

Pada Paata

वर्म । च । स्थः । अच्छिद्रे इति । बहुले इति । उभे इति ॥ व्यचस्वती इति । समिति
 । वसाथाम् । भर्तम् । अग्निम् । पुरीष्यम् ॥ समिति । वसाथाम् । सुवर्विदेति सुवः - विदा
 । समीची इति । उरसा । तमना ॥ अग्निम् । अन्तः । भरिष्यन्ती इति । ज्योतिष्मन्तम् ।
 अजस्रम् । इत् ॥ पुरीष्यः । असि । विश्वभरा इति विश्व - भराः ॥ अथर्वा । त्वा । प्रथमः
 । निरिति । अमन्थत् । अग्ने ॥ त्वाम् । अग्ने । पुष्करात् । अधीति । अथर्वा । निरिति ।
 अमन्थत् ॥ मूर्ध्नः । विश्वस्य । वाघतः ॥ तम् । उ । त्वा । दुद्ध्यद् । ऋषिः । पुत्रः
 । ईधे ।

TS 4.1.3.3**TS 4.1.3.3****Samhita Paata**

अथर्वणः । वृत्रहणं पुरन्दरं ॥ तमु त्वा पाथ्यो वृषा समीधे दस्युहन्तमं । धनञ्जयः रणेरणे
 ॥ सीदं होतः स्व उं लोके चिकित्वान्थ सादया यज्ञः संकृतस्य योनौ । देवावीर्देवान् हविषा
 यजास्यग्ने बृहद्-यजमाने वयो धाः ॥ नि होता होतृषदने विदानस्त्वेषो दीद्विवाः असदथ सुदक्षः
 । अदब्धव्रत प्रमतिर्वसिष्ठः सहस्रं भरः शुचिजिह्वो अग्निः ॥ सः सीदस्व महाः असि शोचस्व- []

Pada Paata

अथर्वणः ॥ वृत्रहणमिति वृत्र - हनम् । पुरन्दुरमिति पुरं - दुरम् ॥ तम् । उ । त्वा । पाथ्यः । वृषा । समिति । ईधे । दस्युहन्तमिति दस्यु-हन्तमम् ॥ धनञ्जयमिति धनं - जयम् । रणेरण इति रणै-रणे ॥ सीदं । होतः । स्वे । उ । लोके । चिकित्वान् । सादयं । यज्ञम् । सुकृतस्येति सु-कृतस्यं । योनौ ॥ देवावीरिति देव-अवीः । देवान् । हविषा । यजासि । अग्ने । बृहत् । यजमाने । वयः । धाः ॥ नीति । होता । होतृषदन् इति होतृ-सदने । विदानः । त्वेषः । दीदिवान् । असदुत् । सुदक्ष इति सु - दक्षः ॥ अदब्धव्रत प्रमतिरित्यदब्धव्रत-प्रमतिः । वसिष्ठः । सहस्रभुर इति सहस्रं-भुरः । शुचिजिह्व इति शुचिं - जिह्वः । अग्निः ॥ समिति । सीदस्व । महान् । असि । शोचस्व ।

TS 4.1.3.4

TS 4.1.3.4

Samhita Paata

देववीतमः । वि धूममग्ने अरुषं मियेद्व्य सृज प्रशस्त द्रुशतं ॥ जनिष्व हि जेन्यो अग्ने अह्नाः हितो हितेष्वरुषो वनेषु । दमेदमे सप्त रत्ना दधानोऽग्निर्होता नि षसादा यजीयान् ॥

Pada Paata

देववीतम् इति देव - वीतमः ॥ वीति । धूमम् । अग्ने । अरुषम् । मियेद्व्य । सृज । प्रशस्तेति प्र - शस्त । द्रुशतम् ॥ जनिष्व । हि । जेन्यः । अग्ने । अह्नाम् । हितः । हितेषु । अरुषः । वनेषु ॥ दमेदम् इति दमे - दमे । सप्त । रत्ना । दधानः । अग्निः ।

होता॑ । नीति॑ । स॒सा॒दु । य॒जी॒यान् ॥

TS 4.1.4.1

TS 4.1.4.1

Samhita Paata

सं ते वा॒युर्मा॑त॒रिश्वा॑ दधातू॒त्ताना॑यै हृद॑यं यद्वि॒लिष्टं । दे॒वानां॑ यश्चर॑ति प्रा॒णथे॑न तस्मै॑ च दे॒वि व॑ष॒डस्तु॑
तुभ्य॑ ॥ सुजा॑तो ज्योति॑षा स॒ह शर्म॑ वरू॒थमाऽस॑दुः सु॒वः । वा॒सो अ॒ग्ने वि॒श्वरू॑पः स॒व्यय॑स्व
विभा॑वसो ॥ उ॒दु तिष्ठ॑ स्व॒द्धुरा॑वा नो दे॒व्या कृ॑पा । दृ॒शे च॑ भा॒सा बृ॒हता॑ सु॒शुक्र॑नि॒राऽग्ने॑ याहि
सु॒शस्ति॑भिः ॥

Pada Paata

समि॑ति । ते । वा॒युः । मा॒त॒रिश्वा॑ । द॒धा॒तु । उ॒त्ता॒नाया॑ इत्यु॒त - ता॒नायै॑ । हृद॑यम् । यत् ।
वि॒लिष्ट॑मि॒ति वि - लि॒ष्टम् ॥ दे॒वाना॑म् । यः । चर॑ति । प्रा॒णथे॑नेति॒ प्र - अ॒नथे॑न । तस्मै॑ । च॒
। दे॒वि । व॑ष॒ट् । अ॒स्तु । तुभ्य॑म् ॥ सुजा॑त इति॒ सु-जा॑तः । ज्योति॑षा । स॒ह । शर्म॑ ।
वरू॒थम् । एति॑ । अ॒स॒दुः । सु॒वः ॥ वा॒सः । अ॒ग्ने । वि॒श्वरू॑पमि॒ति वि॒श्व - रू॒पम् । समि॑ति
। व्य॒यस्व॑ । विभा॑वसो इति॒ विभा-व॑सो ॥ उ॒दि॒ति । उ॒ । तिष्ठ॑ । स्व॒द्धुरे॑ति॒ सु - अ॒द्धुर॑ ।
अ॒व । नः॑ । दे॒व्या । कृ॑पा ॥ दृ॒शे । च॒ । भा॒सा । बृ॒हता॑ । सु॒शुक्र॑नि॒रिति॑ सु - शु॒क्रनिः॑ ।
एति॑ । अ॒ग्ने । या॒हि । सु॒शस्ति॑भि॒रिति॑ सु॒शस्ति॑ - भिः ॥

TS 4.1.4.2

TS 4.1.4.2

Samhita Paata

ऊर्द्ध ऊ षु णं ऊतये तिष्ठां देवो न सविता । ऊर्द्धो वाजस्य सनिता यदञ्जिभिर्वाघद्भिर्विह्वयामहे
 ॥ स जातो गर्भो असि रोदस्योग्रे चारुर्विभृत ओषधीषु । चित्रः शिशुः परि तमांस्यक्तः प्र
 मातृभ्यो अधि कनिक्रदद्गाः ॥ स्थिरो भव वीड्वङ्ग आशुर्भव वाज्यर्वन् । पृथुर्भव सुषदस्त्वमग्नेः
 पुरीषवाहनः ॥ शिवो भव - []

Pada Paata

ऊर्द्ध्वः । उ । स्विति । नः । ऊतये । तिष्ठ । देवः । न । सविता ॥ ऊर्द्ध्वः । वाजस्य
 । सनिता । यत् । अञ्जिभिरित्यञ्जि - भिः । वाघद्भिरिति वाघत् - भिः । विह्वयामहे इति वि -
 ह्वयामहे ॥ सः । जातः । गर्भः । असि । रोदस्योः । अग्ने । चारुः । विभृत इति वि -
 भृतः । ओषधीषु ॥ चित्रः । शिशुः । परीति । तमांसी । अक्तः । प्रेति । मातृभ्य इति
 मातृ - भ्यः । अधीति । कनिक्रदत् । गाः ॥ स्थिरः । भव । वीड्वङ्ग इति वीडु - अङ्गः ।
 आशुः । भव । वाजी । अर्वन् ॥ पृथुः । भव । सुषद इति सु - सदः । त्वम् । अग्नेः ।
 पुरीषवाहन इति पुरीष - वाहनः ॥ शिवः । भव ।

TS 4.1.4.3

TS 4.1.4.3

Samhita Paata

प्र॒जाभ्यो॑ मा॒नु॒षी॑भ्यस्त्वमा॒ङ्गिरः॑ । मा द्यावा॑पृथि॒वी अ॒भि शू॑शुचो॒ माऽन्तरि॑क्षं मा वन॒स्पती॑न् ॥
 प्रै॒तु वा॒जी क॒र्निक्र॑दु-न्ना॒नद॑द्-रास॑भः प॒त्वा ॥ भ॒रन्न॑ग्निं पु॒री॒ष्यं मा पा॒द्यायु॑षः पु॒रा ॥ रास॑भो वां
 क॒र्निक्र॑दुथ सु॒यु॒क्तो वृ॑षणा॒ रथे॑ ॥ स वा॑म॒ग्निं पु॒री॒ष्यमा॑शु॒र्दूतो॑ व॒हादितः॑ ॥ वृ॑षाऽग्निं वृ॑षणं॒ भ॒रन्न॑पां
 गर्भ॑ः॒ समु॒द्रियं॑ ॥ अ॒ग्न आ या॑हि- []

Pada Paata

प्र॒जाभ्य॑ इति॑ प्र - जाभ्यः॑ । मा॒नु॒षी॑भ्यः । त्वम् । अ॒ङ्गिरः॑ ॥ मा । द्यावा॑पृथि॒वी इति॑ द्यावा॑
 - पृथि॒वी । अ॒भीति॑ । शू॑शुचः । मा । अ॒न्तरि॑क्षम् । मा । वन॒स्पती॑न् ॥ प्रै॒ति । ए॒तु
 । वा॒जी । क॒र्निक्र॑दत् । ना॒नद॑त् । रास॑भः । प॒त्वा ॥ भ॒रन्न॑ । अ॒ग्निम् । पु॒री॒ष्यम् ।
 मा । पा॒दि । आ॒युषः॑ । पु॒रा ॥ रास॑भः । वा॒म् । क॒र्निक्र॑दत् । सु॒यु॒क्त इति॑ सु - यु॒क्तः
 । वृ॑षणा॒ । रथे॑ ॥ सः । वा॒म् । अ॒ग्निम् । पु॒री॒ष्यम् । आ॒शुः । दू॒तः । व॒हात् । इ॒तः
 ॥ वृ॑षा॑ । अ॒ग्निम् । वृ॑षणम् । भ॒रन्न॑ । अ॒पाम् । गर्भ॑म् । समु॒द्रिय॑म् ॥ अ॒ग्नै । ए॒ति । या॑हि ।

TS 4.1.4.4**TS 4.1.4.4****Samhita Paata**

वी॒तय॑ ऋ॒तः॑ स॒त्यं ॥ ओष॑धयः॒ प्रति॑ गृ॒हीता॒ऽग्नि॑मे॒तः॑ शि॒वमा॒यन्त॑म॒भ्यत्र॑ यु॒ष्मान् । व्यस्य॑न् विश्वा॒
अम॑ती॒ररा॑ती॒र्निषी॑द॒न्नो अप॑ दु॒र्मतिः॑ ह॒नत् ॥ ओष॑धयः॒ प्रति॑ मोद॒द्धमे॑न॒ पुष्पा॑वतीः सु॒पिप्प॒लाः ।
अ॒यं वो॒ गर्भ॑ ऋ॒त्वियः॑ प्र॒त्नः॑ स॒धस्थ॑मा ऽस॑दत् ॥

Pada Paata

वी॒तयै॑ । ऋ॒तम् । स॒त्यम् ॥ ओष॑धयः । प्र॒तीति॑ । गृ॒हीत॒ । अ॒ग्निम् । ए॒तम् । शि॒वम् ।
आ॒यन्त॑मित्या॑ - यन्त॑म् । अ॒भीति॑ । अ॒त्र । यु॒ष्मान् ॥ व्यस्य॑न्निति॑ वि - अस्य॑न्न । विश्वाः॑ ।
अम॑तीः । अरा॑तीः । नि॒षीद॑न्नि ति॑ नि - सीद॑न्न । नः॒ । अपे॑ति । दु॒र्मति॑मिति॑ दुः- म॒तिम् ।
ह॒नत् ॥ ओष॑धयः । प्र॒तीति॑ । मोद॑द्धम् । ए॒नम् । पुष्पा॑वती॒रिति॑ पुष्पं - व॒तीः । सु॒पिप्प॒ला
इति॑ सु - पिप्प॒लाः ॥ अ॒यम् । वः॒ । गर्भः॑ । ऋ॒त्वियः॑ । प्र॒त्नम् । स॒धस्थ॑मिति॑ स॒ध-स्थ॑म्
। ए॒ति॑ । अ॒स॒दत् ॥

TS 4.1.5.1**TS 4.1.5.1****Samhita Paata**

वि पाजसा पृथुना शोशुचानो बाधस्व द्विषो रक्षसो अमीवाः । सुशर्मणो बृहतः शर्मणि स्यामग्नेरहं
सुहवस्य प्रणीतौ ॥ आपो हि ष्ठा मयोभुवस्ता न ऊर्जे दधातन । महे रणाय चक्षसे ॥ यो वः
शिवतमो रसस्तस्य भाजयतेह नः । उशतीरिव मातरः ॥ तस्मा अरं गमाम वो यस्य क्षयाय
जिन्वथ । आपो जनयथा च नः ॥ मित्रः - []

Pada Paata

वीति । पाजसा । पृथुना । शोशुचानः । बाधस्व । द्विषः । रक्षसः । अमीवाः ॥ सुशर्मण
इति सु - शर्मणः । बृहतः । शर्मणि । स्याम् । अग्नेः । अहम् । सुहवस्येति सु-हवस्य ।
प्रणीताविति प्र-नीतौ ॥ आपः । हि । स्थ । मयोभुव इति मयः-भुवः । ताः । नः । ऊर्जे
। दधातन ॥ महे । रणाय । चक्षसे ॥ यः । वः । शिवतम इति शिव-तमः । रसः ।
तस्य । भाजयत् । इह । नः ॥ उशतीः । इव । मातरः ॥ तस्मै । अरम् । गमाम् ।
वः । यस्य । क्षयाय । जिन्वथ ॥ आपः । जनयथ । च । नः ॥ मित्रः ।

TS 4.1.5.2

TS 4.1.5.2

Samhita Paata

सः सृज्यं पृथिवीं भूमिं च ज्योतिषा सह । सुजातं जातवेदसमग्निं वैश्वानरं विभुं ॥ अयक्ष्माय त्वा
सः सृजामि प्रजाभ्यः । विश्वे त्वा देवा वैश्वानराः सः सृजन्त्वा-नुष्टुभेन छन्दसाऽङ्गिरस्वत् ॥
रुद्राः सभृत्यं पृथिवीं बृहज्ज्योतिः समीधिरे । तेषां भानुरजस इच्छुक्रो देवेषु रोचते ॥ सः सृष्टां

वसु॑भी रु॒द्रैर्द्वी॑रैः कर्म॒ण्यां मृदं॑ । हस्ता॑भ्यां मृ॒द्वीं कृ॒त्वा सि॑नीवा॒ली क॑रोतु - []

Pada Paata

सः॑सृ॒ज्येति॑ सं - सृ॒ज्यं । पृ॒थि॒वीम् । भूमि॑म् । च॒ । ज्योति॑षा । स॒ह ॥ सुजा॑तमि॒ति सु - जा॒तम् । जा॒तवे॑दसमि॒ति जा॒त-वे॑दसम् । अ॒ग्निम् । वै॒श्वान॑रम् । वि॒भुमि॑ति॒ वि - भुम् ॥ अ॒य॒क्ष्माय॑ । त्वा॒ । समि॑ति॒ । सृ॒जामि॑ । प्र॒जाभ्य॑ इति॒ प्र-जा॑भ्यः ॥ वि॒श्वे । त्वा॒ । दे॒वाः । वै॒श्वान॑राः । समि॑ति॒ । सृ॒जन्तु॑ । आनु॑ष्टु॒भेने॒त्यानु॑-स्तु॒भेन॑ । छन्द॑सा । अ॒ङ्गिर॑स्वत् ॥ रु॒द्राः । स॒भृत्ये॑ति॒ सं - भृ॒त्यं । पृ॒थि॒वीम् । बृ॒हत् । ज्योति॑ः । समि॑ति॒ । ई॒धिरे॑ ॥ तेषा॑म् । भा॒नुः । अज॑स्रः । इत् । शु॒क्रः । दे॒वेषु॑ । रो॒चते॑ ॥ सः॑सृ॒ष्टामि॑ति॒ सं - सृ॒ष्टाम् । वसु॑भिरि॒ति वसु॑ - भिः । रु॒द्रैः । धी॒रैः । कर्म॒ण्याम् । मृदं॑ ॥ हस्ता॑भ्याम् । मृ॒द्वीम् । कृ॒त्वा । सि॑नीवा॒ली । क॑रोतु ।

TS 4.1.5.3

TS 4.1.5.3

Samhita Paata

तां ॥ सि॒नीवा॒ली सु॑कप॒र्दा सु॑कुरी॒रा स्वौ॑प॒शा । सा तु॒भ्यम॑दि॒ते म॒ह ओ॒खां द॑धातु हस्त॒योः ॥ उ॒खां क॑रोतु शक्त्या॑ बा॒हुभ्या॑-मदि॒तिर्द्वि॑या । मा॒ता पु॒त्रं य॒थोप॑स्थे साऽग्निं बि॒भर्तु॑ गर्भं आ ॥ मुख॑स्य शिरोऽसि॒ यज्ञ॑स्य॒ पदे॑ स्थः । वस॑वस्त्वा कृ॒ण्वन्तु॑ गाय॒त्रेण॑ छन्द॑सा ऽङ्गिर॑स्वत् पृ॒थि॒व्यसि॑ रु॒द्रास्त्वा॑ कृ॒ण्वन्तु॑ त्रैष्टु॒भेन॑ छन्द॑सा ऽङ्गिर॑स्वदन्तरि॒क्षम॑स्या - []

Pada Paata

ताम् ॥ सिनीवाली । सुकपदेति सु - कपदा । सुकुरीरेति सु - कुरीरा । स्वौपशेति सु - औपशा
 ॥ सा । तुभ्यम् । अदिते । महे । एति । उखाम् । दुधातु । हस्तयोः ॥ उखाम् । करोतु
 । शक्त्या । बाहुभ्यामिति बाहु - भ्याम् । अदितिः । धिया ॥ माता । पुत्रम् । यथा । उपस्थ
 इत्युप - स्थे । सा । अग्निम् । बिभर्तु । गर्भे । आ ॥ मुखस्य । शिरः । असि । यस्स्य ।
 पदे इति । स्थः ॥ वसवः । त्वा । कृण्वन्तु । गायत्रेण । छन्दसा । अङ्गिरस्वत् । पृथिवी
 । असि । रुद्राः । त्वा । कृण्वन्तु । त्रैष्टुभेन । छन्दसा । अङ्गिरस्वत् । अन्तरिक्षम् । असि ।

TS 4.1.5.4**TS 4.1.5.4****Samhita Paata**

-दित्यास्त्वा कृण्वन्तु जागतेन छन्दसाऽङ्गिरस्वद् द्यौरसि विश्वे त्वा देवा वैश्वानराः कृण्वन्त्वानुष्टुभेन
 छन्दसाऽङ्गिरस्वद्दिशोऽसि ध्रुवाऽसि धारया मयि प्रजाः रायस्पोषं गौपत्यं सुवीर्यं सजातान्
 यजमानायाऽदित्यै रास्त्राऽस्य दितिस्ते बिलं गृह्णातु पाङ्केन छन्दसा ऽङ्गिरस्वत् ॥ कृत्वाय सा
 महीमुखां मृन्मयीं योनिं मृग्यै । तां पुत्रेभ्यः सं प्रा () यच्छददितिः श्रपयानिति ॥

Pada Paata

आदित्याः । त्वा । कृण्वन्तु । जागतेन । छन्दसा । अङ्गिरस्वत् । द्यौः । असि । विश्वे ।

त्वा । दे॒वाः । वै॒श्वान॒राः । कृ॒ण्व॒न्तु । आ॒नु॒ष्टु॒भे॒ने॒त्यानु॑ - स्तु॒भे॒न । छ॒न्द॑सा । अ॒ङ्गि॒र॒स्वत् ।
 दि॒शः । अ॒सि॒ । ध्रु॒वा । अ॒सि॒ । धा॒रय॑ । म॒यि॑ । प्र॒जा॒मि॒ति॑ प्र॒जाम् । रा॒यः । पोष॑म् ।
 गौ॒प॒त्यम् । सु॒वी॒र्य॑मि॒ति॑ सु - वी॒र्य॑म् । स॒जा॒ता॒नि॒ति॑ स - जा॒तान् । यज॑मानाय । अ॒दि॒त्यै ।
 रा॒स्त्रा॑ । अ॒सि॒ । अ॒दि॒तिः । ते । बि॒लम् । गृ॒ह्णा॒तु । पा॒ङ्के॒न । छ॒न्द॑सा । अ॒ङ्गि॒र॒स्वत् ॥
 कृ॒त्वाय॑ । सा । म॒हीम् । उ॒खाम् । मृ॒न्म॒यी॒मि॒ति॑ मृ॒त्-म॒यी॑म् । यो॒नि॑म् । अ॒ग्न्यै ॥ ताम् ।
 पु॒त्रेभ्यः॑ । सम् । प्रे॒ति॑ () । अ॒य॒च्छत् । अ॒दि॒तिः । श्र॒प॒यान् । इति॑ ॥

TS 4.1.6.1

TS 4.1.6.1

Samhita Paata

वस॑वस्त्वा धूपयन्तु गाय॒त्रेण॑ छ॒न्द॑साऽङ्गि॒र॒स्वद्-रु॒द्रास्त्वा॑ धूपयन्तु त्रै॒ष्टु॒भेन॑ छ॒न्द॑साऽङ्गि॒र॒स्व-दा॑दि॒त्यास्त्वा॑
 धूपयन्तु जा॒ग॑तेन॒ छ॒न्द॑साऽङ्गि॒र॒स्वद्-वि॒श्वे॑ त्वा दे॒वा वै॒श्वान॒रा धूप॑यन्त्वा॒नु॒ष्टु॒भेन॑ छ॒न्द॑साऽङ्गि॒र॒स्व-
 दि॒न्द्र॑स्त्वा धूपय॒त्वङ्गि॒र॒स्वद्-वि॒ष्णु॑स्त्वा धूपय॒त्वङ्गि॒र॒स्वद्-वरु॑णस्त्वा धूपय॒त्वङ्गि॒र॒स्व-द॑दि॒तिस्त्वा॑ दे॒वी
 वि॒श्वदे॒व्याव॑ती पृथि॒व्याः स॒ध॒स्थे॑ऽङ्गि॒र॒स्वत् ख॑न॒त्वव॑ट दे॒वानां॑ त्वा प॒त्नी - []

Pada Paata

वस॑वः । त्वा । धूप॑यन्तु । गा॒य॒त्रेण॑ । छ॒न्द॑सा । अ॒ङ्गि॒र॒स्वत् । रु॒द्राः । त्वा । धूप॑यन्तु
 । त्रै॒ष्टु॒भेन॑ । छ॒न्द॑सा । अ॒ङ्गि॒र॒स्वत् । आ॒दि॒त्याः । त्वा । धूप॑यन्तु । जा॒ग॑तेन । छ॒न्द॑सा
 । अ॒ङ्गि॒र॒स्वत् । वि॒श्वे॑ । त्वा । दे॒वाः । वै॒श्वान॒राः । धूप॑यन्तु । आ॒नु॒ष्टु॒भे॒ने॒त्यानु॑ - स्तु॒भे॒न

। छन्दसा । अङ्गिरस्वत् । इन्द्रः । त्वा । धूपयतु । अङ्गिरस्वत् । विष्णुः । त्वा ।
 धूपयतु । अङ्गिरस्वत् । वरुणः । त्वा । धूपयतु । अङ्गिरस्वत् । अदितिः । त्वा । देवी ।
 विश्वदेव्यावतीति विश्वदेव्य - वती । पृथिव्याः । सधस्थ इति सध - स्थे । अङ्गिरस्वत् । खनतु
 । अवट । देवानाम् । त्वा । पत्नीः ।

TS 4.1.6.2

TS 4.1.6.2

Samhita Paata

देवी विश्वदेव्यावतीः पृथिव्याः सधस्थेऽङ्गिरस्वद्-दधतूखे धिषणास्त्वा देवीविश्वदेव्यावतीः पृथिव्याः
 सधस्थेऽङ्गिरस्व-दुभीन्धतामुखे ग्रास्त्वा देवीविश्वदेव्यावतीः पृथिव्याः सधस्थेऽङ्गिरस्व-च्छपयन्तूखे
 वरूत्रयो जनयस्त्वा देवीविश्वदेव्यावतीः पृथिव्याः सधस्थेऽङ्गिरस्वत् पंचन्तूखे । मित्रैतामुखां पंचैषा
 मा भेदि । एतां ते परि ददाम्यभित्त्यै ॥ अभीमां - []

Pada Paata

देवीः । विश्वदेव्यावतीरिति विश्वदेव्य - वतीः । पृथिव्याः । सधस्थ इति सध - स्थे । अङ्गिरस्वत्
 । दुधतु । उखे । धिषणाः । त्वा । देवीः । विश्वदेव्यावतीरिति विश्वदेव्य - वतीः । पृथिव्याः
 । सधस्थ इति सध - स्थे । अङ्गिरस्वत् । अभीति । इन्धताम् । उखे । ग्राः । त्वा । देवीः
 । विश्वदेव्यावतीरिति विश्वदेव्य - वतीः । पृथिव्याः । सधस्थ इति सध - स्थे । अङ्गिरस्वत् ।
 श्रपयन्तु । उखे । वरूत्रयः । जनयः । त्वा । देवीः । विश्वदेव्यावतीरिति विश्वदेव्य - वतीः ।

पृथिव्याः । सुधस्थ इति सुध - स्थे । अङ्गिरस्वत् । पचन्तु । उखे ॥ मित्रं । एताम् । उखाम् । पच । एषा । मा । भेदि ॥ एताम् । ते । परीति । दुदामि । अभित्यै ॥ अभीति । इमाम् ।

TS 4.1.6.3

TS 4.1.6.3

Samhita Paata

महिना दिवं मित्रो बभूव सप्रथाः । उत श्रवसा पृथिवीं ॥ मित्रस्य चरूषणीधृतः श्रवो देवस्य सानसिं । द्युम्नं चित्रश्रवस्तमं ॥ देवस्त्वां सवितोद्वपतु सुपाणिः स्वङ्गुरिः । सुबाहुरुत शक्त्या ॥ अपद्यमाना पृथिव्याशा दिश आ पृण । उत्तिष्ठ बृहती भवोर्द्धा तिष्ठ ध्रुवा त्वं ॥ वसवस्त्वा ऽऽच्छृन्दन्तु गायत्रेण छन्दसाऽङ्गिरस्वद् रुद्रास्त्वाऽऽच्छृन्दन्तु () त्रैष्टुभेन छन्दसाऽङ्गिरस्व-दादित्यास्त्वा ऽऽच्छृन्दन्तु जागतेन छन्दसाऽङ्गिरस्वद्-विश्वे त्वा देवा वैश्वानरा आ च्छृन्दन्त्वानुष्टुभेन छन्दसाऽङ्गिरस्वत् ॥

Pada Paata

महिना । दिवम् । मित्रः । बभूव । सप्रथा इति स - प्रथाः ॥ उत । श्रवसा । पृथिवीम् ॥ मित्रस्य । चरूषणीधृत इति चरूषणि - धृतः । श्रवः । देवस्य । सानसिम् ॥ द्युम्नम् । चित्रश्रवस्तममिति चित्रश्रवः - तमम् ॥ देवः । त्वा । सविता । उदिति । वपतु । सुपाणिरिति सु - पाणिः । स्वङ्गुरिरिति सु - अङ्गुरिः ॥ सुबाहुरिति सु - बाहुः । उत । शक्त्या ॥ अपद्यमाना । पृथिवि । आशाः । दिशः । एति । पृण ॥ उदिति । तिष्ठ । बृहती । भव । उर्द्धा । तिष्ठ । ध्रुवा । त्वम् ॥ वसवः । त्वा । एति । छृन्दन्तु । गायत्रेण । छन्दसा । अङ्गिरस्वत् । रुद्राः । त्वा । एति । छृन्दन्तु () । त्रैष्टुभेन । छन्दसा । अङ्गिरस्वत्

। आ॒दि॒त्याः । त्वा॒ । ए॒ति॑ । छृ॒न्द॒न्तु॒ । जा॒ग॑तेन । छ॒न्द॑सा । अ॒ङ्गि॒र॒स्वत् । वि॒श्वे॑ । त्वा॒
। दे॒वाः । वै॒श्वान॒राः । ए॒ति॑ । छृ॒न्द॒न्तु॒ । आ॒नु॑ष्टु॒भे॒ने॒त्यानु॑ - स्तु॒भेन॑ । छ॒न्द॑सा । अ॒ङ्गि॒र॒स्वत् ॥

TS 4.1.7.1

TS 4.1.7.1

Samhita Paata

समा॑स्त्वाऽग्र ऋ॒तवो॑ वर्द्धयन्तु सँव॑त्स॒रा ऋ॒षयो॑ या॒नि स॒त्या । सं दि॒व्येन॑ दी॒दिहि॑ रोच॒नेन॑ वि॒श्वा
आ भा॑हि प्र॒दिशः॑ पृ॒थि॒व्याः ॥ सं चे॒द्भ्यस्वा॑ऽग्रे प्र च॑ बो॒धयै॑न्मु॒च्चं तिष्ठ॑ म॒ह॒ते सौ॒भगा॑य । मा च॑
रिष॑दुप॒स॒त्ता ते॑ अ॒ग्रे ब्रा॒ह्म॒णस्ते॑ य॒शसः॑ सन्तु॒ माऽन्ये॑ ॥ त्वाम॑ग्रे वृ॒ण॒ते ब्रा॒ह्म॒णा इ॒मे शि॒वो अ॒ग्रे - []

Pada Paata

समा॑ः । त्वा॒ । अ॒ग्रे । ऋ॒तवः॑ । वर्द्ध॑यन्तु । सँव॑त्स॒रा इति॑ सं-व॒त्स॒राः । ऋ॒षयः॑ । या॒नि
। स॒त्या ॥ स॒मि॒ति॑ । दि॒व्येन॑ । दी॒दिहि॑ । रोच॒नेन॑ । वि॒श्वाः॑ । ए॒ति॑ । भा॑हि । प्र॒दिश॑ इति॑
प्र - दि॒शः॑ । पृ॒थि॒व्याः ॥ स॒मि॒ति॑ । च॒ । इ॒द्भ्यस्व॑ । अ॒ग्रे । प्रे॒ति॑ । च॒ । बो॒धय॑ । ए॒नम्
। उ॒दि॒ति॑ । च॒ । तिष्ठ॑ । म॒ह॒ते । सौ॒भगा॑य ॥ मा । च॒ । रिष॑त् । उ॒प॒स॒त्तेत्यु॑प - स॒त्ता ।
ते॑ । अ॒ग्रे । ब्रा॒ह्म॒णः॑ । ते॑ । य॒शसः॑ । स॒न्तु॒ । मा । अ॒न्ये ॥ त्वाम् । अ॒ग्रे । वृ॒ण॒ते ।
ब्रा॒ह्म॒णाः । इ॒मे । शि॒वः । अ॒ग्रे ।

TS 4.1.7.2

TS 4.1.7.2

Samhita Paata

सुँवरणे भवा नः । सपत्नहा नो अभिमातिजिच्च स्वे गये जागृह्य प्रयुच्छन् ॥ इहैवाग्ने अधि
धारया रयिं मा त्वा निक्नेन् पूर्वचितो निक्कारिणः । क्षत्रमग्ने सुयममस्तु तुभ्यमुपसत्ता वद्धतां ते
अनिष्टृतः ॥ क्षत्रेणाग्ने स्वायुः स रभस्व मित्रेणाग्ने मित्रधेये यतस्व । सजातानां मद्ध्यमस्था
एधि राज्ञामग्ने विहव्यो दीदिहिह ॥ अति - []

Pada Paata

सुँवरण इति सं - वरणे । भुव । नः ॥ सपत्नहेति सपत्न-हा । नः । अभिमातिजिदित्यभिमाति
- जित् । च । स्वे । गये । जागृहि । अप्रयुच्छन्नित्यप्र - युच्छन् ॥ इह । एव । अग्ने
। अधीति । धारय । रयिम् । मा । त्वा । नीति । क्रन् । पूर्वचित इति पूर्व - चितः ।
निक्कारिण इति नि - कारिणः ॥ क्षत्रम् । अग्ने । सुयममिति सु - यमम् । अस्तु । तुभ्यम् ।
उपसत्तेत्युप-सत्ता । वद्धताम् । ते । अनिष्टृतः ॥ क्षत्रेण । अग्ने । स्वायुरिति सु - आयुः ।
समिति । रभस्व । मित्रेण । अग्ने । मित्रधेय इति मित्र - धेये । यतस्व ॥ सजातानामिति
स - जातानाम् । मद्ध्यमस्था इति मद्ध्यम-स्थाः । एधि । राज्ञाम् । अग्ने । विहव्य इति वि -
हव्यः । दीदिहि । इह ॥ अतीति ।

TS 4.1.7.3

TS 4.1.7.3

Samhita Paata

निहो अति स्निधो ऽत्यचि॑त्ति-मत्यरा॑तिमग्रे । विश्वा ह्यग्रे दुरि॑ता सह॒स्वाथा॑स्मभ्यः॑ सह॒वीराः॑ रु॒यिन्दाः॑
 ॥ अ॒ना॒धृष्यो जा॒तवे॑दा अनि॑ष्टृतो वि॒राड॑ग्रे क्षत्र॒भृद्-दी॑दिहीह । विश्वा आशाः॑ प्रमु॒ञ्चन् मानु॑षीर्भियः
 शिवाभि॑रु॒द्य परि॑ पाहि नो वृ॒धे ॥ बृह॑स्पते सवित॒र्बोध॑यैनः॑ सः॒शितं॑ चि॒त्सं त॒राः सः॑ शि॒शाधि॑ ।
 वृ॒द्धयै॑नं म॒हते॑ सौभ॑गाय- []

Pada Paata

निहः । अतीति । स्निधः । अतीति । अचि॑त्तिम् । अतीति । अरा॑तिम् । अ॒ग्रे ॥ विश्वा॑ ।
 हि । अ॒ग्रे । दुरि॑तेति दुः - इ॒ता । सह॑स्व । अथ । अ॒स्मभ्य॑मित्य॒स्म - भ्य॑म् । सह॒वीरा॑मिति
 सह - वी॒राम् । रु॒यिम् । दाः ॥ अ॒ना॒धृष्य इत्य॑ना - धृष्यः । जा॒तवे॑दा इति जा॒त - वे॑दाः
 । अनि॑ष्टृतः । वि॒राडिति॑ वि - राट् । अ॒ग्रे । क्षत्र॒भृदिति॑ क्षत्र - भृत् । दी॑दिहि । इ॒ह ॥
 विश्वाः॑ । आशाः॑ । प्रमु॒ञ्चन्निति॑ प्र - मुञ्चन् । मानु॑षीः । भियः । शिवाभिः॑ । अ॒द्य । परी॑ति
 । पा॒हि । नः । वृ॒धे ॥ बृह॑स्पते । स॒वितः॑ । बो॒धय॑ । ए॒नम् । सः॒शित॑मिति सं - शित॑म्
 । चि॒त् । स॒त॒रा॒मिति॑ सं - त॒राम् । स॒मिति॑ । शि॒शाधि॑ ॥ वृ॒द्धयै॑ । ए॒नम् । म॒हते॑ । सौभ॑गाय ।

TS 4.1.7.4**TS 4.1.7.4****Samhita Paata**

विश्वं ए॒न॒म॒नु॑ म॒द॒न्तु॑ दे॒वाः ॥ अ॒मु॒त्र॒भू॒या॒द॒ध॒ य॒द्य॒म॒स्य॒ बृ॒ह॒स्प॒ते॒ अ॒भि॒श॒स्ते॒र॒ मु॒ञ्चः॑ । प्र॒त्यौ॒ह॒ता॒-
म॒श्वि॒ना॑ मृ॒त्यु॒म॒स्मा॒द् दे॒वा॒ना॑-म॒ग्ने॒ भि॒ष॒जा॒ श॒ची॒भिः॑ ॥ उ॒द्व॒यं॑ त॒म॒स॒स्पा॒रि॒ प॒श्य॑न्तो॒ ज्यो॒ति॒रु॒त्त॑रं ।
दे॒वं दे॒व॒त्रा॑ सू॒र्य॒म॒ग॑न्म॒ ज्यो॒ति॒रु॒त्त॑मं ॥

Pada Paata

वि॒श्वे॑ । ए॒न॒म् । अ॒न्वि॒ति॑ । म॒द॒न्तु॑ । दे॒वाः ॥ अ॒मु॒त्र॒भू॒या॒दि॒त्य॑मु॒त्र - भू॒या॑त् । अ॒ध॑ । य॒त् ।
य॒म॒स्य॑ । बृ॒ह॒स्प॒ते॒ । अ॒भि॒श॒स्ते॒रि॒त्य॑भि - श॒स्तेः॑ । अ॒मु॒ञ्चः॑ ॥ प्र॒ती॒ति॑ । औ॒ह॒ता॒म् । अ॒श्वि॒ना॑
। मृ॒त्यु॒म् । अ॒स्मा॒त् । दे॒वा॒ना॑म् । अ॒ग्ने॒ । भि॒ष॒जा॑ । श॒ची॒भि॒रि॒ति॑ श॒चि॑ - भिः॑ ॥ उ॒दि॒ति॑ ।
व॒य॒म् । त॒म॒सः॑ । प॒री॒ति॑ । प॒श्य॑न्तः । ज्यो॒तिः॑ । उ॒त्त॑र॒मि॒त्यु॒त् - त॒र॒म् ॥ दे॒व॒म् । दे॒व॒त्रे॒ति॑
दे॒व - त्रा॑ । सू॒र्य॑म् । अ॒ग॑न्म॒ । ज्यो॒तिः॑ । उ॒त्त॑म॒मि॒त्यु॒त् - त॒म॒म् ॥

TS 4.1.8.1**TS 4.1.8.1****Samhita Paata**

ऊर्द्धा अस्य समिधो भवन्त्यूर्द्धा शुक्रा शोचींष्यग्नेः । द्युमत्तमा सुप्रतीकस्य सूनोः ॥ तनूनपादसुरो
विश्ववेदा देवो देवेषु देवः । पथ आऽनक्ति मद्धा घृतेन ॥ मद्धा यज्ञं नक्षसे प्रीणानो नराशंसो
अग्ने । सुकृदेवः सविता विश्ववारः ॥ अच्छायमेति शवसा घृतेनेडानो वह्निर्ममसा । अग्निं सुचो
अद्धरेषु प्रयत्सु ॥ स यक्षदस्य महिमानमग्नेः स - []

Pada Paata

ऊर्द्धाः । अस्य । समिध इति सं-इधः । भवन्ति । ऊर्द्धा । शुक्रा । शोचींषि । अग्नेः
॥ द्युमत्तमेति द्युमत् - तमा । सुप्रतीकस्येति सु - प्रतीकस्य । सूनोः ॥ तनूनपादिति तनू-नपात्
। असुरः । विश्ववेदा इति विश्व-वेदाः । देवः । देवेषु । देवः ॥ पथः । एति । अनक्ति ।
मद्धा । घृतेन ॥ मद्धा । यज्ञम् । नक्षसे । प्रीणानः । नराशंसः । अग्ने ॥ सुकृदिति सु -
कृत् । देवः । सविता । विश्ववार इति विश्व - वारः ॥ अच्छ । अयम् । एति । शवसा ।
घृतेन । ईडानः । वह्निः । नमसा ॥ अग्निम् । सुचः । अद्धरेषु । प्रयत्स्विति प्रयत् - सु ॥
सः । यक्षत् । अस्य । महिमानम् । अग्नेः । सः ।

TS 4.1.8.2

TS 4.1.8.2

Samhita Paata

ई मन्द्रासु प्रयसः । वसुश्चेतिष्ठो वसुधातमश्च ॥ द्वारो देवीरन्वस्य विश्वे व्रता ददन्ते अग्नेः ।
उरुव्यचंसो धाम्ना पत्यमानाः ॥ ते अस्य योषणे दिव्ये न योनावुषासानक्ता । इमं यज्ञमवता मद्धरं

नः ॥ दैव्यां होतारावृद्ध-मद्धरं नोऽग्नेर्जिह्वामभि गृणीतं । कृणुतं नः स्विष्टिं ॥ तिस्रो देवीर्ब्रुहिरेदं
सदुन्विडा सरस्वती- []

Pada Paata

ईम् । मन्द्रासुं । प्रयसः ॥ वसुः । चेतिष्ठः । वसुधातम् इति वसु - धातमः । च ॥ द्वारः
। देवीः । अन्विति । अस्य । विश्वे । व्रता । ददन्ते । अग्नेः ॥ उरुव्यचस इत्युरु -
व्यचसः । धाम्ना । पत्यमानाः ॥ ते इति । अस्य । योषणे इति । दिव्ये इति । न ।
योनौ । उषासानक्ता ॥ इमम् । यज्ञम् । अवताम् । अद्धरम् । नः ॥ दैव्यां । होतारौ ।
ऊर्ध्वम् । अद्धरम् । नः । अग्नेः । जिह्वाम् । अभीति । गृणीतम् ॥ कृणुतम् । नः ।
स्विष्टिमिति सु-इष्टिम् ॥ तिस्रः । देवीः । ब्रुहिः । एति । इदम् । सदन्तु । इडा । सरस्वती ।

TS 4.1.8.3

TS 4.1.8.3

Samhita Paata

भारती । मही गृणाना ॥ तन्नस्तुरीपमद्धतं पुरुक्षु त्वष्टा सुवीरं । रायस्पोषं विष्यतु नाभिमुस्मे
॥ वनस्पतेऽव सृजा रराणस्त्मना देवेषु । अग्निरुहव्यं शमिता सूदयाति ॥ अग्ने स्वाहा कृणुहि
जातवेद इन्द्राय हव्यं । विश्वे देवा हविरिदं जुषन्तां ॥ हिरण्यगर्भः समवर्तताग्ने भूतस्य जातः
पतिरेकं आसीत् । स दाधार पृथिवीं द्या - []

Pada Paata

भार॑ती ॥ म॒ही । गृ॒णा॒ना ॥ तत् । नः॑ । तुरी॑प॒म् । अ॒द्भु॑तम् । पु॒रु॒क्षु । त्वष्टा॑ । सु॒वीर॑मिति
 सु - वीर॑म् ॥ रा॒यः । पोष॑म् । वी॒ति॑ । स्य॒तु । नाभि॑म् । अ॒स्मे इति॑ ॥ वन॑स्पते । अवे॑ति
 । सृ॒ज् । ररा॑णः । त्मना॑ । दे॒वेषु॑ ॥ अ॒ग्निः । ह॒व्यम् । श॒मि॒ता । सू॒द॒या॒ति ॥ अ॒ग्रे ।
 स्वाहा॑ । कृ॒णु॒हि । जा॒त॒वे॒द इति॑ जा॒त - वे॒दः । इन्द्रा॑य । ह॒व्यम् ॥ वि॒श्वे । दे॒वाः । ह॒विः
 । इ॒दम् । जु॒ष॒न्ता॒म् ॥ हि॒र॒ण्य॒ग॒र्भ इति॑ हि॒र॒ण्य॒ग॒र्भः । स॒मि॒ति॑ । अ॒व॒र्त॒त । अ॒ग्रे । भू॒त॒स्य
 । जा॒तः । प॒तिः । ए॒कः । आ॒सीत् ॥ सः । दा॒धा॒र । पृ॒थि॒वीम् । द्याम् ।

TS 4.1.8.4**TS 4.1.8.4****Samhita Paata**

-मु॒तेमां॑ कस्मै॑ दे॒वाय॑ ह॒विषां॑ वि॒धेम ॥ यः प्रा॑ण॒तो नि॑मिष॒तो म॑हि॒त्वैक॑ इ॒द्राजा॑ जग॑तो ब॒भूव॑ । य
 ई॒शे अ॒स्य द्वि॑प॒दश्च॑तु॒ष्पदः॑ कस्मै॑ दे॒वाय॑ ह॒विषां॑ वि॒धेम ॥ य आ॑त्मा॒दा ब॑ला॒दा य॒स्य वि॒श्वं उ॒पास॑ते
 प्र॒शि॒ष्य॑य॒स्य दे॒वाः । य॒स्य छा॒याऽमृ॑तं य॒स्य मृ॑त्युः कस्मै॑ दे॒वाय॑ ह॒विषां॑ वि॒धेम ॥ य॒स्येमे
 हि॒मव॑न्तो म॒हित्वा॑ य॒स्य॑ स॒मु॒द्रः र॒सया॑ स॒हा - []

Pada Paata

उ॒त । इ॒माम् । कस्मै॑ । दे॒वाय॑ । ह॒विषां॑ । वि॒धेम ॥ यः । प्रा॑ण॒त इति॑ प्र - अ॒नु॒तः ।

नि॒मि॒ष॒त इति॑ नि - मि॒ष॒तः । म॒हि॒त्वेति॑ महि - त्वा । एकः॑ । इत् । राजा॑ । जग॑तः । ब॒भू॒व
 ॥ यः । ई॒शो॑ । अ॒स्य । द्वि॒प॒द इति॑ द्वि - प॒दः । चतु॑ष्प॒द इति॑ चतुः - प॒दः । कस्मै॑ ।
 दे॒वाय॑ । ह॒विषा॑ । वि॒धेम॑ ॥ यः । आ॒त्म॒दा इत्या॑त्म॒दाः । ब॒ल॒दा इति॑ बल॒दाः । यस्य॑
 । विश्वे॑ । उ॒पास॑तु इत्यु॒प - आस॑ते । प्र॒शि॒ष॒मिति॑ प्र - शि॒ष॒म् । यस्य॑ । दे॒वाः ॥ यस्य॑
 । छा॒या । अ॒मृत॑म् । यस्य॑ । मृ॒त्युः । कस्मै॑ । दे॒वाय॑ । ह॒विषा॑ । वि॒धेम॑ ॥ यस्य॑ ।
 इ॒मे । हि॒मव॑न्त॒ इति॑ हि॒म - व॑न्तः । म॒हि॒त्वेति॑ महि - त्वा । यस्य॑ । स॒मु॒द्रम् । र॒स॒या । स॒ह ।

TS 4.1.8.5

TS 4.1.8.5

Samhita Paata

-ऽऽहुः । यस्ये॑माः प्र॒दिशो॑ यस्य॑ बा॒हू कस्मै॑ दे॒वाय॑ ह॒विषा॑ वि॒धेम ॥ यं क्र॑न्द॒सी अ॒व॒सा त॑स्त॒भा॒ने
 अ॒भ्यै॑क्षे॒तां मन॑सा॒ रेज॑माने । यत्रा॑धि॒ सूर॑ उ॒दि॒तौ व्ये॑ति॒ कस्मै॑ दे॒वाय॑ ह॒विषा॑ वि॒धेम ॥ येन॑ द्यौ॒रु॒ग्रा
 पृ॒थि॒वी च॑ ह॒ढे येन॑ सु॒वः स्त॑भि॒तं येन॑ नाकः । यो अ॒न्तरि॑क्षे॒ रज॑सो वि॒मानः॑ कस्मै॑ दे॒वाय॑ ह॒विषा॑
 वि॒धेम ॥ आपो॑ ह॒ यन्म॑ह॒ती वि॑श्व - []

Pada Paata

आ॒हुः ॥ यस्य॑ । इ॒माः । प्र॒दिश॑ इति॑ प्र॒दिशः॑ । यस्य॑ । बा॒हू इति॑ । कस्मै॑ । दे॒वाय॑ ।
 ह॒विषा॑ । वि॒धेम॑ ॥ यम् । क्र॑न्द॒सी इति॑ । अ॒व॒सा । त॒स्त॒भा॒ने इति॑ । अ॒भ्यै॑क्षे॒तामि॒त्या॒भि -
 ऐ॑क्षे॒तां । मन॑सा॒ रेज॑माने॒ इति॑ ॥ यत्र॑ । अधी॑ति॒ । सूरः॑ । उ॒दि॒ता॒वित्यु॑त् - इ॒तौ । व्ये॑तीति॒

वि - एति॑ । कस्मै॑ । दे॒वाय॑ । ह॒विषा॑ । वि॒धेम॑ ॥ येन॑ । द्यौः । उ॒ग्रा । पृ॒थि॒वी । च॒ ।
 ह॒डे इति॑ । येन॑ । सु॒वः । स्तु॒भित॑म् । येन॑ । नाकः॑ ॥ यः । अ॒न्तरि॑क्षे । रज॑सः । वि॒मान॑
 इति॑ वि॒मानः॑ । कस्मै॑ । दे॒वाय॑ । ह॒विषा॑ । वि॒धेम॑ ॥ आपः॑ । ह॒ । यत् । म॒हतीः॑ । वि॒श्वम् ।

TS 4.1.8.6

TS 4.1.8.6

Samhita Paata

-माय॑न् दक्षं॑ दधा॑ना ज॒नय॑न्तीर॒ग्निं । ततो॑ दे॒वानां॑ निर॑वर्त॒तासु॑रेकः॑ कस्मै॑ दे॒वाय॑ ह॒विषा॑ वि॒धेम॑
 ॥ यश्चि॑दापो म॒हिना॑ प॒र्यप॑श्यद्-दक्षं॑ दधा॑ना ज॒नय॑न्तीर॒ग्निं । यो दे॒वेष्वधि॑ दे॒व एक॑ आसी॒त् कस्मै॑
 दे॒वाय॑ ह॒विषा॑ वि॒धेम॑ ॥

Pada Paata

आय॑न् । दक्ष॑म् । दधा॑नाः । ज॒नय॑न्तीः । अ॒ग्निम् ॥ ततः॑ । दे॒वाना॑म् । निरि॑ति । अ॒वर्त॑त्
 । असुः॑ । एकः॑ । कस्मै॑ । दे॒वाय॑ । ह॒विषा॑ । वि॒धेम॑ ॥ यः । चि॒त् । आपः॑ । म॒हिना॑
 । प॒र्यप॑श्यदिति॑ परि-अप॑श्यत् । दक्ष॑म् । दधा॑नाः । ज॒नय॑न्तीः । अ॒ग्निम् ॥ यः । दे॒वेषु॑ ।
 अधी॑ति । दे॒वः । एकः॑ । आसी॑त् । कस्मै॑ । दे॒वाय॑ । ह॒विषा॑ । वि॒धेम॑ ॥

TS 4.1.9.1**TS 4.1.9.1****Samhita Paata**

आकू॑तिम॒ग्निं प्र॒युज॑ꣳ स्वाहा॑ मनो॑ मे॒धाम॒ग्निं प्र॒युज॑ꣳ स्वाहा॑ चि॒त्तं वि॒ज्ञात॑म॒ग्निं प्र॒युज॑ꣳ स्वाहा॑ वा॒चो
वि॒धृति॑म॒ग्निं प्र॒युज॑ꣳ स्वाहा॑ प्र॒जाप॑तये॒ मन॑वे॒ स्वाहा॑ऽग्नये॑ वै॒श्वान॒राय॑ स्वाहा॑ वि॒श्वे दे॒वस्य॑ ने॒तुर्म॑र्तो
वृणी॑त स॒ख्यं वि॒श्वे रा॒य इ॑षु॒द्ध्यसि॑ द्यु॒म्नं वृ॑णी॒त पु॒ष्यसे॑ स्वाहा॑ मा सु भि॒त्था मा सु रि॑षो॒ दृ॒ह॑स्व
वी॒डय॑स्व सु । अबं॑ धृ॒ष्णु वी॒रय॑स्वा - []

Pada Paata

आकू॑ति॒मित्या॑ - कू॒तिम् । अ॒ग्निम् । प्र॒युज॑मि॒तिं प्र - यु॒ज॑म् । स्वाहा॑ । मनः॑ । मे॒धाम् । अ॒ग्निम्
। प्र॒युज॑मि॒तिं प्र-यु॒ज॑म् । स्वाहा॑ । चि॒त्तम् । वि॒ज्ञात॑मि॒तिं वि - ज्ञा॒तम् । अ॒ग्निम् । प्र॒युज॑मि॒तिं
प्र - यु॒ज॑म् । स्वाहा॑ । वा॒चः । वि॒धृति॑मि॒तिं वि-धृ॒तिम् । अ॒ग्निम् । प्र॒युज॑मि॒तिं प्र - यु॒ज॑म् ।
स्वाहा॑ । प्र॒जाप॑तये॒ इति॑ प्र॒जा - प॒तये॑ । मन॑वे । स्वाहा॑ । अ॒ग्नये॑ । वै॒श्वान॒राय॑ । स्वाहा॑ ।
वि॒श्वे । दे॒वस्य॑ । ने॒तुः । म॑र्तः । वृणी॑त । स॒ख्यम् । वि॒श्वे । रा॒यः । इ॑षु॒द्ध्यसि॑ । द्यु॒म्नम्
। वृणी॑त । पु॒ष्यसे॑ । स्वाहा॑ । मा । स्वि॒तिं । भि॒त्थाः । मा । स्वि॒तिं । रि॑षः । दृ॒ह॑स्व
। वी॒डय॑स्व । सु ॥ अबं॑ । धृ॒ष्णु । वी॒रय॑स्व ।

TS 4.1.9.2**TS 4.1.9.2****Samhita Paata**

-ऽग्निश्चेदं करिष्यथः ॥ दृ॒ह॒स्व देवि पृथिवि स्वस्तये॑ आ॒सुरी मा॒या स्व॒धया॑ कृताऽसि॑ । जुष्टं॑
 दे॒वाना॑मि॒दम॑स्तु ह॒व्यम॑रि॒ष्टा त्वमु॑दि॒हि य॒ज्ञे अ॒स्मिन् ॥ मि॒त्रैता॑मु॒खां त॑पैषा मा भे॒दि । ए॒तां ते परि॑
 द॒दाम्य॑भि॒त्त्यै ॥ द्र॒व॒न्नः सर्पि॑रा॒सुतिः प्र॒त्नो होता॑ वरे॒ण्यः । स॒ह॒स॒स्पु॒त्रो अ॒द्भुतः ॥ पर॑स्या॒ अधि॑
 स॒वतो॑ऽव॒रा॒ अभ्या - []

Pada Paata

अ॒ग्निः । च । इ॒दम् । क॒रि॒ष्यथः ॥ दृ॒ह॒स्व । दे॒वि । पृथि॒वि । स्व॒स्तये॑ । आ॒सुरी । मा॒या
 । स्व॒धयेति॑ स्व - धया॑ । कृ॒ता । अ॒सि ॥ जुष्टं॑ । दे॒वाना॑म् । इ॒दम् । अ॒स्तु । ह॒व्यम् ।
 अ॒रि॒ष्टा । त्वम् । उ॒दि॒ति । इ॒हि । य॒ज्ञे । अ॒स्मिन् ॥ मि॒त्र । ए॒ताम् । उ॒खाम् । त॒प ।
 ए॒षा । मा । भे॒दि ॥ ए॒ताम् । ते । प॒रीति॑ । द॒दामि॑ । अ॒भि॒त्त्यै ॥ द्र॒व॒न्न इति॑ द्रु - अ॒न्नः
 । सर्पि॑रा॒सुति॒रिति॑ सर्पिः - आ॒सुतिः । प्र॒त्नः । होता॑ । वरे॒ण्यः ॥ स॒ह॒सः । पु॒त्रः । अ॒द्भुतः
 ॥ पर॑स्याः । अधी॑ति । स॒वत॑ इति॑ सं - वतः । अ॒व॒रान् । अ॒भि । ए॒ति ।

TS 4.1.9.3

TS 4.1.9.3

Samhita Paata

त॑र । यत्रा॒हमस्मि॑ ताऽ॒ अ॒व ॥ प॒र॒म॒स्याः॑ प॒रा॒व॒तो रो॒हि॒द॑श्च इ॒हाऽ*ग॑हि । पु॒री॒ष्यः॑ पु॒रु॒प्रि॒योऽग्रे॑ त्वं
त॑रा मृ॒धः ॥ सीद॑ त्वं मा॒तु॒र॒स्या उ॒प॒स्थे वि॒श्वो॑न्यग्रे व॒युना॑नि वि॒द्वान् । मै॒नाम॑र्चिषा मा तप॑साऽभि
शू॒शु॒चोऽन्त॑र॒स्याऽशु॒क्र ज्यो॑तिर्वि भा॒हि ॥ अ॒न्त॑र॒ग्रे रु॒चा त्वमु॑खायै स॒द॑ने॒ स्वे । तस्या॑स्त्वऽ
ह॒र॑सा॒ तप॑न् () जा॒त॑वे॒दः शि॒वो भ॑व ॥ शि॒वो भू॒त्वा म॒ह्यम॑ग्रेऽथो सी॒द शि॒वस्त्वं । शि॒वाः कृ॒त्वा
दि॒शः सर्वाः॑ स्वां॒ योनि॑मि॒हाऽऽस॑दः ॥

Pada Paata

त॒र ॥ यत्र॑ । अ॒हम् । अ॒स्मि । तान् । अ॒व ॥ प॒र॒म॒स्याः॑ । प॒रा॒व॒त॒ इति॑ प॒रा - व॑तः ।
रो॒हि॒द॑श्च इति॑ रो॒हित् - अ॒श्वः । इ॒ह । ए॒ति । ग॒हि ॥ पु॒री॒ष्यः॑ । पु॒रु॒प्रि॒य इति॑ पु॒रु - प्रि॒यः ।
अ॒ग्रे । त्वम् । त॒र । मृ॒धः ॥ सी॒द॑ । त्वम् । मा॒तुः । अ॒स्याः । उ॒प॒स्थ इत्यु॑प - स्थे ।
वि॒श्वो॑नि । अ॒ग्रे । व॒युना॑नि । वि॒द्वान् ॥ मा । ए॒नाम् । अ॒र्चिषा॑ । मा । तप॑सा । अ॒भी॒ति
। शू॒शु॒चः । अ॒न्तः । अ॒स्याम् । शु॒क्रज्यो॑तिरिति॑ शु॒क्र - ज्यो॑तिः । वी॒ति । भा॒हि ॥ अ॒न्तः
। अ॒ग्रे । रु॒चा । त्वम् । उ॒खायै॑ । स॒द॑ने । स्वे ॥ तस्याः॑ । त्वम् । ह॒र॑सा । तप॑न् ()
। जा॒त॑वे॒द इति॑ जा॒त॑वे॒दः । शि॒वः । भ॒व ॥ शि॒वः । भू॒त्वा । म॒ह्यम् । अ॒ग्रे । अ॒थो इति॑
। सी॒द॑ । शि॒वः । त्वम् ॥ शि॒वाः । कृ॒त्वा । दि॒शः । सर्वाः॑ । स्वा॒म् । योनि॑म् । इ॒ह ।
ए॒ति । अ॒स॒दः ॥

TS 4.1.10.1**TS 4.1.10.1****Samhita Paata**

यद॑ग्रे॒ यानि॑ कानि॑ चाऽऽते॑ दा॒रू॑णि दु॒ध्म॑सि॑ । तद॑स्तु॒ तुभ्य॑मिद्-घृ॒तं तज्जु॑षस्व यवि॑ष्ठ्य ॥
 यद॑त्त्यु॒प॒जिह्वि॑का॒ यद्व॑म्रो अ॒तिस॑र्पति॑ । सर्वं॑ तद॑स्तु ते घृ॒तं तज्जु॑षस्व यवि॑ष्ठ्य ॥ रात्रि॑श् रात्रि॒मप्र॑याव॑
 भर॑न्तोऽश्वा॑येव॒ तिष्ठ॑ते घा॒सम॑स्मै । रा॒यस्पो॑षेण॒ समि॑षा म॒दुन्तोऽग्रे॑ मा ते॒ प्रति॑वेशा रिषाम॑ ॥ नाभा॑
 - []

Pada Paata

यत् । अ॒ग्रे । यानि॑ । कानि॑ । च । एति॑ । ते । दा॒रू॑णि । दु॒ध्म॑सि॑ ॥ तत् । अ॒स्तु
 । तुभ्य॑म् । इत् । घृ॒तम् । तत् । जु॒षस्व॑ । यवि॑ष्ठ्य ॥ यत् । अ॒त्ति॑ । उ॒प॒जिह्वि॑केत्यु॒प -
 जिह्वि॑का । यत् । व॒म्रः । अ॒तिस॑र्प॒तीत्य॑ति-स॒र्पति॑ ॥ सर्व॑म् । तत् । अ॒स्तु । ते । घृ॒तम्
 । तत् । जु॒षस्व॑ । यवि॑ष्ठ्य ॥ रात्रि॑श् रात्रि॒मिति॑ रात्रि॑म् - रा॒त्रिम् । अ॒प्र॒याव॑मित्य॒प्र-या॑वम् ।
 भर॑न्तः । अ॒श्वा॑य । इ॒व । तिष्ठ॑ते । घा॒सम् । अ॒स्मै ॥ रा॒यः । पो॑षेण । समि॑ति॒ । इ॒षा ।
 म॒द॑न्तः । अ॒ग्रे । मा । ते । प्रति॑वेशा॒ इति॑ प्रति॑ - वे॒शाः । रि॒षाम् ॥ नाभा॑ ।

TS 4.1.10.2

TS 4.1.10.2

Samhita Paata

पृथिव्याः समिधा-नमग्निः रायस्पोषाय बृहते हवामहे । इरम्मदं बृहदुक्थं यजत्रं जेतारमग्निं पृतनासु
सासहिं ॥ याः सेनाः अभीत्वरीरा-व्याधिनी-रुगणा उत । ये स्तेना ये च तस्करास्तास्ते अग्नेऽपि
दधाम्यास्यै ॥ दष्ट्रभ्यां मलिम्लून् जंभ्यै-स्तस्कराः उत । हनूभ्याः स्तेनान्-भगवस्ता-स्त्वं खादु
सुखादितान् ॥ ये जनेषु मलिम्लवः स्तेनासु-स्तस्करा वनै । ये - []

Pada Paata

पृथिव्याः । समिधानमिति सं-इधानम् । अग्निम् । रायः । पोषाय । बृहते । हवामहे ॥
इरमदमितीरं - मदम् । बृहदुक्थमिति बृहत् - उक्थम् । यजत्रम् । जेतारम् । अग्निम् ।
पृतनासु । सासहिम् ॥ याः । सेनाः । अभीत्वरीरित्यभि - इत्वरीः । आव्याधिनीरित्या -
व्याधिनीः । उगणाः । उत ॥ ये । स्तेनाः । ये । च । तस्कराः । तान् । ते ।
अग्ने । अपीति । दधामि । आस्यै ॥ दष्ट्रभ्याम् । मलिम्लून् । जंभ्यैः । तस्करान् । उत
॥ हनूभ्यामिति हनु - भ्याम् । स्तेनान् । भगव इति भग - वः । तान् । त्वम् । खादु ।
सुखादितानिति सु - खादितान् ॥ ये । जनेषु । मलिम्लवः । स्तेनासः । तस्कराः । वनै ॥ ये ।

TS 4.1.10.3**TS 4.1.10.3****Samhita Paata**

कक्षे॑ष्व॒घा॒ यव॑स्ता॒स्ते द॑धामि॒ जंभ॑योः ॥ यो अ॒स्मभ्य॑मरातीयाद्-यश्च॑ नो॒ द्वेष॑ते॒ जनः॑ । निन्दा॒द्यो
अ॒स्मान् दि॑प्सा॒च्च॒ सर्वं॑ तं म॑स्म॒सा कुरु॑ ॥ स॒श॒शितं॑ मे॒ ब्रह्म॑ स॒श॒शितं॑ वी॒र्यं॑ बलं॑ । स॒श॒शितं॑
क्ष॒त्रं जि॑ष्णु॒ यस्या॒ऽहम॑स्मि॒ पुरो॑हि॒तः ॥ उ॒देषां॑ बा॒हू अ॒तिर॑मु॒द्वर्च॑ उ॒दू बलं॑ । क्षि॒णोमि॑ ब्रह्म॑णा॒-
ऽमि॒त्रानु॑न्नयामि - []

Pada Paata

कक्षे॑षु । अ॒घा॒यव॑ इत्य॑घ - यवः॑ । तान् । ते । द॒धामि॑ । जंभ॑योः ॥ यः । अ॒स्मभ्य॑मित्य॒स्म-
भ्यम् । अ॒रा॒तीया॑त् । यः । च॒ । नः॑ । द्वेष॑ते । जनः॑ ॥ निन्दा॑त् । यः । अ॒स्मान् ।
दि॑प्सा॒त् । च॒ । सर्व॑म् । तम् । म॒स्मसा॑ । कुरु॑ ॥ स॒श॒शित॑मिति॒ सं - शित॑म् । मे॒ । ब्रह्म॑
। स॒श॒शित॑मिति॒ सं - शित॑म् । वी॒र्य॑म् । बल॑म् ॥ स॒श॒शित॑मिति॒ सं - शित॑म् । क्ष॒त्रम् । जि॑ष्णु
। यस्य॑ । अ॒हम् । अ॒स्मि॑ । पुरो॑हि॒त इति॑ पुरः - हि॒तः ॥ उ॒दिति॑ । ए॒षाम् । बा॒हू इति॑ ।
अ॒तिर॑म् । उ॒दिति॑ । व॒र्चः॑ । उ॒दिति॑ । उ॒ । बल॑म् ॥ क्षि॒णोमि॑ । ब्रह्म॑णा । अ॒मि॒त्रान् ।
उ॒दिति॑ । न॒यामि॑ ।

TS 4.1.10.4**TS 4.1.10.4****Samhita Paata**

स्वा॑ अ॒हं ॥ दृ॒शा॒नो रु॒क्म उ॒र्व्या व्य॑द्यौ॒र्दुर्म॑रु॒षमा॑युः श्रि॒ये रु॑चा॒नः । अ॒ग्नि॒र॒मृतो॑ अ॒भव॑द्वयो॒-
भि॒र्यदे॑नं द्यौ॒रज॑नयत् सु॒रेताः॑ ॥ वि॒श्वा रू॒पाणि॑ प्र॒ति मु॑ञ्चते क॒विः प्रा॑ऽसा॒वी॒द्भद्रं॑ द्वि॒पदे॑ चतु॑ष्पदे ।
वि नाक॑म॒ख्यत् स॒वि॒ता वरे॑ण्योऽनु॑ प्र॒याण॑मु॒षसो॑ वि॒राज॑ति ॥ न॒क्तो॒षासा॑ सम॑नसा॒ विरू॑पे धा॒पये॑ते
शि॒शुमे॑कं॒ समी॑ची । द्यावा॑ क्षा॒मा रु॒क्मो - []

Pada Paata

स्वान् । अ॒हम् ॥ दृ॒शा॒नः । रु॒क्मः । उ॒र्व्या । वी॒ति । अ॒द्यौत् । दु॒र्म॑रु॒षमि॑ति दुः - म॒रु॑षम्
। आ॒युः । श्रि॒ये । रु॒चा॒नः ॥ अ॒ग्निः । अ॒मृतः॑ । अ॒भव॑त् । वयो॑भि॒रिति॑ वयः - भिः ।
यत् । ए॒नम् । द्यौः । अ॒ज॑नयत् । सु॒रेता॑ इति॑ सु - रेताः॑ ॥ वि॒श्वा । रू॒पाणि॑ । प्र॒तीति॑ ।
मु॑ञ्चते । क॒विः । प्रे॒ति । अ॒सा॒वीत् । भ॒द्रम् । द्वि॒पद॑ इति॑ द्वि॒पदे॑ । चतु॑ष्पद॑ इति॑ चतुः - प॒दे
॥ वी॒ति । नाक॑म् । अ॒ख्य॑त् । स॒वि॒ता । वरे॑ण्यः । अ॒न्वि॒ति । प्र॒याण॑मि॒ति प्र - या॑नम् ।
उ॒षसः॑ । वी॒ति । रा॒ज॒ति ॥ न॒क्तो॒षासा॑ । सम॑न॒सेति॑ स - म॒न॒सा । विरू॑पे इति॑ वि॒रूपे॑ ।
धा॒पये॑ते इति॑ । शि॒शुम् । एक॑म् । समी॑ची इति॑ ॥ द्यावा॑ । क्षा॒मा । रु॒क्मः ।

TS 4.1.10.5**TS 4.1.10.5****Samhita Paata**

अ॒न्तर्वि॑ भा॒ति दे॒वा अ॒ग्निं धा॑रयन् द्रवि॒णो॒दाः ॥ सु॒पर्णो॑ऽसि ग॒रुत्मा॑न् त्रि॒वृत्ते॑ शिरो गाय॒त्रं चक्षुः॑
 स्तोमं॑ आ॒त्मा सामं॑ ते त॒नूर्वा॑मदे॒व्यं बृ॒हद्-रथ॑न्त॒रे प॒क्षौ य॑ज्ञाय॒ज्ञियं॑ पु॒च्छं छ॒न्दा॑ऽस्य॒ङ्गानि॑ धि॒ष्णि॒याः
 श॒फा यजू॑षि॒ नाम॑ ॥ सु॒पर्णो॑ऽसि ग॒रुत्मा॑न् दि॒वं गच्छ॑ सु॒वः प॒त ॥

Pada Paata

अ॒न्तः । वी॒तिं । भा॒ति । दे॒वाः । अ॒ग्निम् । धा॑रयन् । द्रवि॒णो॒दा इति॑ द्रविणः - दाः ॥ सु॒पर्ण
 इति॑ सु - पर्णः । अ॒सि । ग॒रुत्मा॑न् । त्रि॒वृदि॑तिं त्रि - वृत् । ते । शि॒रः । गा॒य॒त्रम् । चक्षुः॑ ।
 स्तोमं॑ । आ॒त्मा । सामं॑ । ते । त॒नूः । वा॒मदे॒व्यमि॑तिं वाम - दे॒व्यम् । बृ॒हद्-रथ॑न्त॒रे इति॑ बृहत्
 - रथ॑न्त॒रे । प॒क्षौ । य॑ज्ञाय॒ज्ञियम् । पु॒च्छम् । छ॒न्दा॑ऽसि । अ॒ङ्गानि॑ । धि॒ष्णि॒याः । श॒फाः ।
 यजू॑षि । नाम॑ ॥ सु॒पर्ण इति॑ सु - पर्णः । अ॒सि । ग॒रुत्मा॑न् । दि॒वम् । गच्छ॑ । सु॒वः । प॒त ॥

TS 4.1.11.1**TS 4.1.11.1****Samhita Paata**

अ॒ग्ने यं॑ य॒श्मद्भूरं॑ वि॒श्वतः॑ परि॒भूर॑सि । स इ॒द्वेषु॑ गच्छति ॥ सोम॑ यास्ते म॒योभु॑वं ऊ॒तयः॑ सन्ति

दा॒शुषे॑ । ताभि॑र्नोऽवि॒ता भ॑व ॥ अ॒ग्नि॒र्मूर्धा॑ >1 , भुवः॑ > त्वन्नः॑ सोम॑ >3 , या ते॑ धामा॑नि
>4 ॥ तथ् स॑वि॒तुर्वरे॑ण्यं॑ भर्गो॑ देव॒स्य धी॑महि । धियो॑ यो नः॑ प्रचो॒दया॑त् ॥ अचि॑न्ती॒ यच्च॑कृ॒मा
दैव्ये॑ जने॑ दी॒नैर्दक्षैः॑ प्रभू॑ती पूरु॒षत्व॑ता ।

Pada Paata

अ॒ग्ने॑ । यम् । य॒ज्ञम् । अ॒द्ध॒रम् । वि॒श्वतः॑ । प॒रिभू॑रिति॑ परि - भूः । अ॒सिं ॥ सः । इत्
। दे॒वेषु॑ । ग॒च्छ॒ति ॥ सोम॑ । याः । ते । म॒योभु॑व इति॑ मयः - भुवः॑ । उ॒तयः॑ । सन्ति॑
। दा॒शुषे॑ ॥ ताभिः॑ । नः॑ । अ॒वि॒ता । भ॒व ॥ अ॒ग्निः । मूर्धा॑ । भुवः॑ ॥ त्वम् । नः॑ ।
सोम॑ । या । ते । धामा॑नि ॥ तत् । स॑वि॒तुः । वरे॑ण्यम् । भर्गः॑ । देव॒स्य । धी॑महि ॥
धियः॑ । यः । नः॑ । प्र॒चो॒दया॑दिति॑ प्र॒चो॒दया॑त् ॥ अचि॑न्ती । यत् । च॒कृ॒म । दैव्ये॑ । जने॑
। दी॒नैः । दक्षैः॑ । प्रभू॑तीति॑ प्र - भू॒ती । पूरु॒षत्व॑तेति॑ पूरुष - त्वता॑ ॥

TS 4.1.11.2

TS 4.1.11.2

Samhita Paata

दे॒वेषु॑ च स॑वि॒तुर्मानु॑षेषु च त्वन्नो॑ अत्र॑ सुव॒ताद॒नाग॑सः ॥ चो॒दयि॑त्री॒ सूनृ॑ता॒नां चे॒तन्ती॑ सुम॒तीनां॑ ।
य॒ज्ञं द॑धे सर॒स्वती॑ ॥ पा॒वीर॑वी क॒न्या चि॒त्रायुः॑ सर॒स्वती॑ वी॒रप॑त्नी॒ धियं॑ धात् । ग्राभि॑रच्छि॒द्रश्
शर॑णश् स॒जोषा॑ दुरा॒धर्षं॑ गृण॒ते शर्म॑ यश्सत् ॥ पू॒षा गा अ॒न्वेतु॑ नः॑ पू॒षा र॑क्ष॒त्वर्व॑तः । पू॒षा
वाज॑श् स॒नोतु॑ नः॑ ॥ शु॒क्रं ते अ॒न्यद्य॑ज॒तं ते अ॒न्य - []

Pada Paata

दे॒वेषु॑ । च॒ । स॒वि॒तः । मा॒नु॒षेषु॑ । च॒ । त्वम् । नः॒ । अ॒त्र । सु॒व॒तात् । अ॒ना॒ंग॒सः ॥
 चो॒द॒यि॒त्री । सु॒नृ॒ता॒नाम् । चे॒त॒न्ती । सु॒म॒ती॒नामि॒ति॑ सु - म॒ती॒नाम् ॥ य॒ज्ञम् । द॒धे । सर॑स्वती
 ॥ पा॒वी॒र॒वी । क॒न्या॑ । चि॒त्रा॒यु॒रि॒ति॑ चि॒त्र - आ॒युः । सर॑स्वती । वी॒र॒प॒त्नी॒ति॑ वी॒र - प॒त्नी ।
 धि॒यम् । धा॒त् ॥ ग्रा॒भिः । अ॒च्छि॒द्रम् । श॒र॒णम् । स॒जोषा॑ इति॑ स॒जोषाः॑ । दु॒रा॒ध॒र॒ष॒मि॒ति॑ दुः -
 आ॒ध॒र॒ष॒म् । गृ॒ण॒ते । श॒र्म । य॒ज्ञ॒स॒त् ॥ पू॒षा । गाः । अ॒न्वि॒ति॑ । ए॒तु । नः॒ । पू॒षा । र॒क्ष॒तु ।
 अ॒र्व॒तः ॥ पू॒षा । वा॒ज॒म् । स॒नो॒तु । नः॒ ॥ शु॒क्रम् । ते॒ । अ॒न्य॒त् । य॒ज्ञ॒तम् । ते॒ । अ॒न्य॒त् ।

TS 4.1.11.3**TS 4.1.11.3****Samhita Paata**

-द्वि॒ष्टु॒रूपे॑ अ॒ह॒नी॒ द्यौ॒रि॒वासि॑ । वि॒श्वा॒ हि मा॒या॒ अ॒व॒सि॑ स्व॒धा॒वो भ॒द्रा ते॑ पू॒ष॒न्नि॒ह रा॒ति॒र॒स्तु ॥
 तेऽव॑र्द्धन्त॒ स्व॒त॒व॒सो॒ महि॒त्व॒ना ऽऽना॒कं त॒स्थु॒रु॒रु च॑क्रि॒रे स॒दः॑ । वि॒ष्णु॒ र्य॒द्वाऽऽव॑द्-वृ॒ष॒णं म॒द॒च्यु॒तं
 व॒यो न सी॑द॒न्नधि॑ ब॒रु॒हि॒षि॑ प्रि॒ये ॥ प्र॒चि॒त्र॒म॒र्कं गृ॑ण॒ते तु॒राय॑ मा॒रु॒ताय॑ स्व॒त॒व॒से॒ भर॑द्धं । ये स॒हा॒ं॒सि॑
 स॒ह॒सा॒ स॒ह॒न्ते॑ - []

Pada Paata

विषु॑रूपे॒ इति॑ वि॒षु - रूपे॑ । अ॒ह॒नी इति॑ । द्यौः । इ॒व । अ॒सि ॥ वि॒श्वाः । हि । मा॒याः ।
 अ॒व॒सि । स्व॒धा॒व इति॑ स्व॒धा - वः । भ॒द्रा । ते । पू॒ष॒न्न । इ॒ह । रा॒तिः । अ॒स्तु ॥ ते ।
 अ॒व॒दर्ध॑न्त । स्व॒त॒व॒स इति॑ स्व - त॒व॒सः । म॒हि॒त्व॒नेति॑ म॒हि - त्व॒ना । ए॒ति । ना॒कम् । त॒स्थुः ।
 उ॒रु । च॒क्रि॒रे । स॒दः ॥ वि॒ष्णुः । यत् । ह । आ॒व॒त् । वृ॒ष॒णम् । म॒दु॒च्यु॒तमि॒ति म॒द - च्यु॒तम्
 । व॒यः । न । सी॒दु॒न् । अ॒धी॒ति । ब॒रु॒हिषि॑ । प्रि॒ये ॥ प्रे॒ति । चि॒त्रम् । अ॒र्कम् । गृ॒ण॒ते ।
 तु॒राय॑ । मा॒रु॒ताय॑ । स्व॒त॒व॒स इति॑ स्व - त॒व॒से । भ॒रु॒द्धम् ॥ ये । स॒हा॒श॑सि । स॒ह॒सा । स॒ह॒न्ते ।

TS 4.1.11.4

TS 4.1.11.4

Samhita Paata

रेज॑न्ते अ॒ग्ने पृ॒थि॒वी म॒खेभ्यः॑ ॥ वि॒श्वे दे॒वा >5, वि॒श्वे दे॒वाः >6 ॥ द्यावा॑ नः पृ॒थि॒वी इ॒मः
 सि॒द्धम॒द्य दि॒वि॒स्पृश॑ ॥ य॒ज्ञं दे॒वेषु॑ यच्छ॑तां ॥ प्र पू॒र्व॒जे पि॒तरा॑ न॒व्यसी॑भिर्गी॒र्भिः कृ॑णु॒द्धः स॒द॒ने
 ऋ॒तस्य॑ । आ नो॑ द्यावापृ॒थि॒वी दै॒व्येन॑ ज॒नेन॑ या॒तं म॒हि वां व॒रू॒थं ॥ अ॒ग्निः स्तो॒मेन॑ बो॒धय॑
 समि॒धानो॑ अ॒मर्त्यं॑ । ह॒व्या दे॒वेषु॑ नो द॒धत् ॥ स ह॒व्य॒वाड॑मर्त्यं उ॒शि॒ग्दू॒तश्च॒नो॒हितः () ।
 अ॒ग्निर्दि॒व्या स॒मृ॒ण्वति॑ ॥ श॒न्नो भ॑वन्तु >7 , वा॒जेवा॒जे > 8 ॥

Pada Paata

रेज॑न्ते । अ॒ग्ने । पृ॒थि॒वी । म॒खेभ्यः॑ ॥ वि॒श्वे । दे॒वाः । वि॒श्वे । दे॒वाः ॥ द्यावा॑ । नः ।
 पृ॒थि॒वी इति॑ । इ॒मम् । सि॒द्धम् । अ॒द्य । दि॒वि॒स्पृश॑मि॒ति दि॒वि - स्पृश॑म् ॥ य॒ज्ञम् । दे॒वेषु॑ ।

यच्छताम् ॥ प्रेतिं । पूर्वजे इति पूर्व-जे । पितरां । नव्यसीभिः । गीर्भिः । कृणुद्धम् । सदेने
 इति । ऋतस्य ॥ एतिं । नः । द्यावापृथिवी इति द्यावा-पृथिवी । दैव्येन । जनेन । यातुम्
 । महिं । वाम् । वरूथम् ॥ अग्निम् । स्तोमेन । बोधय । समिधान इति सं - इधानः ।
 अमर्त्यम् ॥ हव्या । देवेषु । नः । दधत् ॥ सः । हव्यवाडिति हव्य - वाट् । अमर्त्यः ।
 उशिक् । दूतः । चनोहितः () ॥ अग्निः । धिया । समितिं । ऋण्वति ॥ शम् । नः ।
 भवन्तु । वाजेवाज इति वाजे - वाजे ॥